

Rapport

De combinatie- functionaris onderwijs

Profiel van de Brede Regeling
Combinatiefuncties

De combinatiefunctionaris onderwijs

Profiel van de Brede Regeling Combinatiefuncties

Met ondersteuning van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Mulier Instituut

Pelle Bronkhorst

Nina Derix

Margot Keijzer

Angelina Gómez Berns

Wikke van Stam

Voor meer informatie kunt u contact
opnemen met het Mulier Instituut.

© Mulier Instituut

Utrecht, september 2025

www.mulierinstituut.nl

info@mulierinstituut.nl

Disclaimer

U mag delen uit deze publicatie overnemen op voorwaarde van bronvermelding:
auteur(s), de titel van de publicatie en het jaar van uitgave.

Er gelden gebruiksvoorwaarden voor de foto's in deze publicatie. Neem foto's daarom niet over zonder
toestemming van het Mulier Instituut.

Over ons

Het Mulier Instituut doet sportonderzoek voor beleid en samenleving. Voor overheden, maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen, sportorganisaties en bedrijven onderzoeken we allerlei thema's op het gebied van sport en sportief bewegen: van de sportdeelname van (groepen) Nederlanders tot de motorische vaardigheden van kinderen, en van diversiteit en inclusie in de sport tot de economische impact van sportevenementen.

Het Mulier Instituut is een onafhankelijke stichting zonder winstoogmerk. Ons doel is bijdragen aan goed onderbouwd beleid, gericht op de bevordering van sport, sportief bewegen en versterking van de sportsector.

Dit doen we op verschillende manieren:

We verzamelen data en monitoren de Nederlandse sportsector en beleidsprogramma's.

We ontwikkelen kennis en onderzoeksmethoden via verkennende en verdiepende studies.

We duiden onderzoeksuitkomsten en vertalen deze naar de beleidspraktijk.

We onderbouwen beleidsbeslissingen met expertise en advies.

We bieden gevraagd en ongevraagd duiding en reflectie in de rol van 'kritische vriend' van de sportsector.

We zetten ons in voor de bevordering van de sportwetenschap.

Afkortingen & Begrippen

Afkortingen

BRC	Brede Regeling Combinatiefuncties
Brede SPUK	Brede Specifieke Uitkering
GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
KVLO	Koninklijke Vereniging voor Lichamelijke Opvoeding
VSG	Vereniging Sport en Gemeenten
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Begrippen

Buurtsportcoach
Spin in het web in de wijk, zorgt voor verbinding met andere domeinen en brengt mensen aan het sporten en bewegen in de buurt.
Cultuurcoach
Legt lokaal verbindingen in de buurt en wijk, en stimuleert zo actieve cultuurparticipatie met culturele initiatieven in welzijn, jongerenwerk en/of school.

Combinatiefunctionaris onderwijs
Versterkt het sport-, beweeg- en cultuuraanbod op en rond de scholen.
Clubontwikkelaar
Dit functieprofiel bestaat uit drie verschillende functies die zich richten op het vitaliseren van sportaanbieders.

Beweegcoach
Begeleidt mensen die te weinig of niet sporten en bewegen, en creëert indien nodig nieuw aanbod voor deze groep mensen.

Coördinator sport en preventie
Zorgt voor de verbinding tussen thema's en onderdelen binnen de Brede SPUK gezondheid, sport en bewegen en sociale basis.
BRC-functionarissen
Overkoepelende term voor alle functionarissen (6 profielen) die medegefinancierd worden vanuit de BRC.

Inhoudsopgave

De combinatiefunctionaris onderwijs

Samenvatting	5
1 Inleiding	7
1.1 Achtergrond	7
1.2 Doelstelling van dit onderzoek	8
2 Onderzoeksmethode	10
2.1 Vragenlijsten	10
2.2 (Groeps)interviews en gesprekken	12
3 Doelen	15
3.1 Belangrijkste doelen	15
3.2 Sport-, beweeg- en cultuurdeelname stimuleren	16
3.3 Cultuur en sport in onderwijsaanbod verbreden en versterken	17
3.4 Sport- en cultuuraanbieders en andere partijen verbinden met onderwijs	18
3.5 Doelgroepen	19
4 Werkzaamheden	22
4.1 Rol combinatiefunctionaris onderwijs	22
4.2 Voorbereidende en uitvoerende werkzaamheden	23
4.3 Beleidsmatige en coördinerende werkzaamheden	24
4.4 Initiërende werkzaamheden	26
4.5 Ondersteunende en begeleidende werkzaamheden	26
5 Opbrengsten	28
5.1 Opbrengsten op de doelen	28
5.2 Sport-, beweeg- en cultuurdeelname stimuleren	30
5.3 Sport- en cultuuraanbod in het onderwijs verbreden en versterken	31
5.4 Sport- en cultuuraanbieders en andere partijen verbinden met onderwijs	32
5.5 Opbrengsten meten	33
6 Toekomst	36
6.1 Uitdagingen	36
6.2 Kansen	38
7 Slotbeschouwing	40
7.1 Meerwaarde combinatiefunctionaris onderwijs	40
7.2 De combinatiefunctionaris onderwijs ten opzichte van andere BRC-profielen	40
7.3 Afbouw van de vakleerkracht bewegingsonderwijs	42
7.4 Sport en cultuur	42
7.5 Inzet in het voortgezet onderwijs	43
Bronnen	45

De combinatiefunctionaris onderwijs

Inleiding

In totaal zijn er 1.406 combinatiefunctionarissen onderwijs (650 fte) actief in Nederland (Gómez Berns et al., 2025). Dit onderzoek biedt inzicht in de doelen, werkzaamheden en opbrengsten van deze functionarissen.

Doelen & werkzaamheden

De doelen van de combinatiefunctionarissen verschillen lokaal. De functionarissen geven zelf aan voornamelijk te werken aan het versterken en uitbouwen van lokale verbindingen. Ook is hun doel vaak om kinderen en jongeren in de gelegenheid te stellen te sporten en bewegen.

De combinatiefunctionarissen onderwijs werken aan deze doelen vanuit verschillende rollen: uitvoerend, coördinerend, initiërend en begeleidend. Ze organiseren vaak sport- en cultuuractiviteiten. Ook ondersteunen ze leerkrachten of geven ze zelf bewegingsonderwijs. Verder verbinden ze het onderwijs aan sport- en cultuuraanbieders en begeleiden ze kinderen op verschillende manieren naar sport- en cultuuraanbod.

Opbrengsten

De combinatiefunctionarissen onderwijs spelen een belangrijke rol in het opzetten en aanjagen van sport-, beweeg- en cultuuraanbod op scholen. Ook versterken en verbreden ze het bewegingsonderwijs op scholen. Verder zorgen ze voor meer verbindingen tussen lokale aanbieders van sport en cultuur en scholen.

Slotbeschouwing

Combinatiefunctionarissen onderwijs laten kinderen via het onderwijs al vroeg kennismaken met sport, bewegen en cultuur. In sommige gemeenten bestaat de functie niet als aparte rol, maar zijn de taken verdeeld over meerdere BRC-functionarissen met andere functietitels, zoals buurtsportcoach of cultuurcoach.

Verder vervult een deel van de combinatiefunctionarissen onderwijs ook de rol van vakleerkracht bewegingsonderwijs. Deze inzet mag vanaf 2027 niet meer betaald worden vanuit de BRC. Dat leidt in sommige gevallen tot onzekerheid over de toekomst van de functie. Daarnaast ligt de nadruk van het profiel nu vooral op sport en bewegen, terwijl er ook kansen liggen in het versterken van de verbinding met cultuur. Tot slot valt er voor de combinatiefunctionaris onderwijs mogelijk nog winst te behalen door meer in te zetten op het voortgezet onderwijs.

Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we kort de achtergrond van de Brede Regeling Combinatiefuncties en het profiel combinatiefunctionaris onderwijs. Daarnaast gaan we in op de doelstelling van dit onderzoek.

1.1 Achtergrond

De Brede Regeling Combinatiefuncties 2023-2026

Sinds 2008 kunnen gemeenten, met cofinanciering van het Rijk, functionarissen inzetten die sport of cultuur combineren met ten minste één andere sector. Zoals onderwijs, zorg, welzijn of het bedrijfsleven (Gómez Berns et al., 2024). In de afgelopen jaren hebben opeenvolgende landelijke regelingen dit mogelijk gemaakt.

Het doel van deze regelingen is om de inwoners van Nederland te motiveren tot deelname aan sport en cultuur. Gemeenten en het Rijk hebben afgesproken dat de Rijksbijdrage van de investering voor functionarissen 40 procent van het totaalbudget is. De overige 60 procent financieren de gemeenten zelf, eventueel samen met gemeentelijke partners.

Op dit moment is de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC) 2023-2026 van kracht. Deze regeling loopt tot en met 31 december 2026 en is een addendum van Sportakkoord II¹ (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport et al., 2022). Deze regeling en dit akkoord vallen, samen met het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)² (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport et al., 2023), onder de Brede SPUK³ (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, 2023a).

In de BRC 2023-2026 staan zes functieprofielen:

- de buurtsportcoach;
- de cultuurcoach;
- de combinatiefunctionaris onderwijs;
- de clubontwikkelaar;
- de beweegcoach;
- de coördinator sport en preventie.

In dit rapport staat het functieprofiel combinatiefunctionaris onderwijs centraal.

¹ Het Sportakkoord biedt kaders om tot concrete afspraken te komen voor verbetering van de sport in Nederland.

² Het GALA beschrijft hoe in 2040 een gezonde generatie opgroeit in een gezonde leefomgeving met een sterk sociaal netwerk.

³ De Brede SPUK is een financiële regeling die het voor alle gemeenten mogelijk maakt diverse afspraken uit te voeren. Deze afspraken staan in het Sportakkoord II, het GALA en het Preventieakkoord.

Profiel combinatiefunctionaris onderwijs

Het functieprofiel combinatiefunctionaris onderwijs richt zich op het leggen van verbindingen tussen onderwijs en sport, bewegen, cultuur en andere domeinen. Combinatiefunctionarissen onderwijs werken lokaal op en rond scholen aan verschillende doelen:⁴

● Doelstellingen en inzet

Zo dragen combinatiefunctionarissen onderwijs bij aan deze algemene doelstellingen uit de BRC (Sportindebuurt, z.d.)

- meer kinderen en jongeren (leeftijd 0-18/21 jaar) in de gelegenheid stellen om te sporten of te bewegen;
- sterk sport- en beweegaanbod (laten) ontwikkelen, waarbij kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid geborgd zijn;
- kinderen en jongeren begeleiden in de combinatie van onderwijs en talentontwikkeling;
- een sterke verbinding bewerkstelligen van sport en bewegen met andere domeinen en programma's (hoofdzakelijk onderwijs) die bijdragen aan de bovenste drie ambities.

Op 31 december 2024 werd in totaal 605 fte (1.406 personen⁵) aan combinatiefunctionarissen onderwijs ingezet vanuit de BRC, verdeeld over 194 gemeenten (Gómez Berns et al., 2025).

Inzet van de combinatiefunctionaris onderwijs lokaal bepaald

Hoewel de BRC landelijke globale richtlijnen geeft voor de inzet van combinatiefunctionarissen onderwijs, worden de exacte keuzes voor de inzet lokaal gemaakt (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, 2023b). Gemeenten voeren de regie en kunnen de BRC op maat inzetten.

Gebruik naam 'combinatiefunctionaris onderwijs'

Sommige gemeenten hebben wel een BRC-functionaris die de taken van een combinatiefunctionaris onderwijs uitvoert, maar gebruiken een andere functietitel. Bijvoorbeeld 'buurtsportcoach onderwijs', 'beweegcoach' of 'specialist cultuureducatie'. In dit rapport hanteren we voor alle BRC-functionarissen met de taken van een combinatiefunctionaris onderwijs de term combinatiefunctionaris onderwijs. Om herhaling en lange zinnen te voorkomen, korten we dat soms af tot 'functionarissen'.

1.2 Doelstelling van dit onderzoek

Om meer te weten te komen over de doelen, werkzaamheden en opbrengsten van

⁴ In de doelen van de combinatiefunctionaris onderwijs wordt cultuur niet specifiek benoemd. De functieprofielen worden in de toekomst aangepast. Cultuur komt er dan ook in te staan. Voor nu staat het dus niet in de functieomschrijving, maar we nemen het wel mee in het rapport. Zie voor verdere toelichting paragraaf 2.1.

⁵ In werkelijkheid valt het aantal personen lager uit, omdat combinatiefunctionarissen onderwijs soms voor meerdere gemeenten werken.

de inzet van de BRC-functionarissen, voeren we jaarlijks verdiepend onderzoek uit. We richten ons ieder jaar op twee verschillende BRC-profielen. Dit jaar zijn dat de combinatiefunctionaris onderwijs en de cultuurcoach. Zo schetsen we een (beter) beeld van de invulling van deze profielen en maken we resultaten van de BRC inzichtelijk.

Dit onderzoek gaat over de doelen, werkzaamheden en opbrengsten van de combinatiefunctionaris onderwijs. In de slotbeschouwing reflecteren we op de meerwaarde van de combinatiefunctionaris onderwijs en van de combinatiefunctionaris onderwijs als profiel van de BRC.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 gaan we in op de onderzoeksmethode. In hoofdstuk 3 beschrijven we de doelen waaraan combinatiefunctionarissen onderwijs werken. Hoofdstuk 4 bevat een beschrijving van de werkzaamheden. In hoofdstuk 5 brengen we de opbrengsten van de inzet in kaart. In hoofdstuk 6 blikken we vooruit op toekomstige kansen en uitdagingen. We sluiten af met een slotbeschouwing in hoofdstuk 7.

Meer lezen?

- **Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2024**
Lees meer over de inzet van combinatiefunctionarissen onderwijs en andere BRC-functionarissen in de [Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2024](#).
- **Functieprofiel combinatiefunctionaris onderwijs**
Lees meer over het functieprofiel combinatiefunctionaris onderwijs.
- **Rapport profiel cultuurcoach**
Lees meer over de cultuurcoach in het rapport [De Cultuurcoach](#) (2025).
- **Rapport profiel buurtsportcoach**
Lees meer over de buurtsportcoach in het rapport [De buurtsportcoach](#) (2024).
- **Rapport profiel clubontwikkelaar**
Lees meer over de clubontwikkelaar in het rapport [De clubontwikkelaar](#) (2024).

Onderzoeksmethode

In dit hoofdstuk beschrijven we hoe we dit onderzoek hebben uitgevoerd. We hebben hiervoor vragenlijsten uitgezet onder verschillende groepen betrokkenen. Daarnaast hebben we groepsinterviews en gesprekken gevoerd met combinatiefunctionarissen onderwijs, een werkgeversorganisatie en beleidsmedewerkers sport van gemeenten.

2.1 Vragenlijsten

We hebben vragenlijsten uitgezet onder BRC-functionarissen, beleidsmedewerkers en directeuren van basisscholen.

BRC-panel

Het Mulier Instituut volgt periodiek de inzet van BRC-functionarissen via meerdere onderzoekspanels. Voor dit onderzoek hebben we in het voorjaar van 2025 een vragenlijst uitgezet bij het BRC-onderzoekspanel. Daarnaast hebben we de vragenlijst via de nieuwsbrief van de Koninklijke Vereniging voor Lichamelijke Opvoeding (KVLO) verspreid. De vragen gingen over doelen, werkzaamheden en opbrengsten van het werk van de combinatiefunctionaris onderwijs.

De vragen in de panelpeiling zijn grotendeels gebaseerd op de profielomschrijving van de combinatiefunctionaris onderwijs zoals gepubliceerd op sportindebuurt.nl (z.d.). Omdat in deze profielomschrijving weinig aandacht is voor cultuur, hebben we in de vragenlijst beperkte antwoordopties opgenomen over doelen, werkzaamheden en opbrengsten in relatie tot cultuur. Houd daar rekening mee bij de interpretatie van de cijfers uit de panelpeiling.

● Combinatiefunctionarissen onderwijs en andere functionarissen

We hebben ervoor gekozen ook andere BRC-functionarissen die verbinding met het onderwijs maken te bevragen. We waren namelijk benieuwd hoe de werkzaamheden van de combinatiefunctionaris onderwijs zich verhouden tot die van andere BRC-functionarissen die verbinding maken met het onderwijs. En er zijn functionarissen die niet de functietitel combinatiefunctionaris onderwijs hebben, maar wel werkzaamheden hebben die onder dat functieprofiel kunnen vallen.

Als we in dit rapport een vergelijking maken met 'andere functionarissen', gaat dat dus om andere functionarissen die vanuit de BRC gefinancierd worden en verbinding maken met het onderwijs, maar die niet zelf aangaven combinatiefunctionaris onderwijs te zijn. Waar het relevant is, benoemen we verschillen en overeenkomsten tussen deze twee groepen.

● Respons

De vragenlijst heeft van 1 maart tot 14 april uitgestaan. 32 BRC-functionarissen met het profiel combinatiefunctionaris onderwijs en 71 BRC-functionarissen die

verbinding maken met onderwijs, hebben hem ingevuld. Dat is dus slechts een klein deel van de beroepsgroep.⁶ Daarom moeten we voorzichtig zijn met generaliseren van de uitkomsten naar alle combinatiefunctionarissen onderwijs in Nederland. Het is belangrijk hier rekening mee te houden bij de interpretatie van de resultaten.

In **tabel 2.1** staat een overzicht van de functieprofielen van respondenten die hebben deelgenomen aan deze panelpeiling.

Tabel 2.1
Respondenten die de vragenlijst hebben ingevuld
(in aantallen)

Profiel	Aantal
Combinatiefunctionaris onderwijs	32
Andere functionarissen (n=71)*	
Cultuurcoach	28
Buurtsportcoach	39
Clubontwikkelaar	4
Beweegcoach	7

Bron: Mulier Instituut, peiling onder BRC-functionarissen, voorjaar 2025.

Andere functionarissen kunnen professionals zijn met elk ander BRC-profiel. Daarin kunnen ze meerdere profielen combineren.

BRC-monitor

We presenteren data uit de BRC-monitor 2024 (Gómez Berns et al., 2025). Die monitor is gebaseerd op een vragenlijst onder beleidsmedewerkers van alle Nederlandse gemeenten. Deze monitor gebruiken we om algemene landelijke cijfers te presenteren. Bijvoorbeeld over doelgroepen waar combinatiefunctionarissen onderwijs zich voor inzetten.

VSG-gemeentepanel

Daarnaast hebben we voor dit onderzoek aanvullende vragen gesteld aan beleidsmedewerkers, via een vragenlijst onder het gemeentepanel (in samenwerking met VSG). Deze vragen gingen over de doelen, werkzaamheden en resultaten van het werk van de combinatiefunctionaris onderwijs.

We hebben de vragenlijst in het voorjaar van 2025 uitgezet. 132 gemeenten hebben hem ingevuld, waarvan er 64 aangaven een combinatiefunctionaris onderwijs te hebben. In **tabel 2.2** staat de verdeling naar gemeentegrootte.

⁶ Op 31 december 2024 werkten er in totaal 1.406 personen als combinatiefunctionaris onderwijs via de BRC (Gómez Berns et al., 2025). In totaal bevat het BRC-functionarissenpanel 1.000 leden.

Tabel 2.2

Gemeenten met combinatiefunctionaris onderwijs in VSG-gemeentepanel naar gemeentegrootte

(in aantallen, n=64)

Gemeentegrootte	Aantal gemeenten
Minder dan 25.000 inwoners	23
25.000-75.000 inwoners	30
75.000 inwoners of meer	11

Bron: Mulier Instituut/Vereniging Sport en Gemeenten (VSG), VSG-gemeentepanel, maart/april 2025.

Primair onderwijs

We hebben ook directeurs van basisscholen bevestigd. Een aantal vragen over de taken en opbrengsten van combinatiefunctionarissen onderwijs hebben we meegenomen in een grotere vragenlijst over sport en bewegen die we hebben verspreid binnen het primair onderwijs. In totaal hebben 818 schoolleiders van basisscholen deze vragenlijst ingevuld. 414 daarvan gaven aan dat er een buurtsportcoach of combinatiefunctionaris onderwijs actief is op hun school.

Op basis van eerdere ervaringen schatten we vooraf in dat het onderscheid tussen de verschillende profielen niet altijd duidelijk is voor mensen die in het primair onderwijs werken. De term buurtsportcoach is bij hen vaak beter bekend, terwijl deze personen vanuit de BRC vaak combinatiefunctionaris onderwijs worden genoemd.

Daarom hebben we ervoor gekozen in deze vragenlijst te vragen naar 'combinatiefunctionarissen onderwijs/buurtsportcoaches'. En hebben we de antwoorden over deze groep meegenomen als input voor het BRC-profiel combinatiefunctionaris onderwijs.

Analyse

De resultaten uit de verschillende vragenlijsten hebben we geanalyseerd in SPSS.

2.2 (Groeps)interviews en gesprekken

Dataverzameling

Om het algemene beeld uit het panelonderzoek te verdiepen, hebben we in het voorjaar van 2025 (groeps)interviews gehouden met combinatiefunctionarissen onderwijs. Niet alle geïnterviewde functionarissen hanteren zelf de titel combinatiefunctionaris onderwijs. Tijdens de werving zijn we uitgegaan van hoe de functionarissen zichzelf zien en of zij zich herkennen in de taakomschrijving van de combinatiefunctionaris onderwijs.

In de interviews lag de focus op de doelen, werkzaamheden en opbrengsten van de inzet van combinatiefunctionarissen onderwijs. Ook vroegen we welke toekomstige

kansen en uitdagingen zij zien voor het profiel combinatiefunctionaris onderwijs. In totaal hebben we dertien combinatiefunctionarissen onderwijs geïnterviewd, uit dertien verschillende gemeenten.

Verder hebben we (groeps)interviews gehouden met beleidsmedewerkers. Daarin lag de focus voornamelijk op de (beleids)doelstellingen die bepalend zijn voor de inzet van combinatiefunctionarissen onderwijs. In totaal spraken we met vier beleidsmedewerkers, uit vier verschillende gemeenten.

De interviews – met zowel combinatiefunctionarissen onderwijs als beleidsmedewerkers – hadden een gestructureerd kader. Dat betekent dat we ze afnamen aan de hand van een vooraf vastgestelde leidraad met onderwerpen en vragen (Boeije, 2012). De gesprekken bestonden voornamelijk uit groepsinterviews en soms uit individuele interviews.

Naast de interviews zijn er een aantal gesprekken gevoerd met Sportkracht12. Deze gesprekken hebben we niet afzonderlijk geanalyseerd, maar zijn gebruikt ter ondersteuning en verduidelijking van de overige onderzoeksresultaten.

Respondenten

In [tabel 2.3](#) geven we een overzicht van het aantal combinatiefunctionarissen onderwijs en beleidsmedewerkers, verdeeld over gemeentegrootte.

Tabel 2.3

Geïnterviewde combinatiefunctionarissen onderwijs en beleidsmedewerkers, naar gemeentegrootte

(in aantallen)

	Combinatiefunctionarissen onderwijs (n=13)	Beleidsmedewerkers (n=4)
Minder dan 25.000 inwoners	2	0
25.000-75.000 inwoners	6	4
75.000 inwoners of meer	5	0

Bron: Mulier Instituut, (Groeps)interviews met combinatiefunctionarissen onderwijs en beleidsmedewerkers, voorjaar 2025.

Thematische inhoudsanalyse

Alle interviews met combinatiefunctionarissen onderwijs en hebben we opgenomen met een voice-recorder, waarna we ze hebben uitgewerkt tot een transcript. Op basis van de transcripten hebben we een thematische inhoudsanalyse uitgevoerd.

Alle transcripten hebben we gecodeerd aan de hand van een codeboom. De thema's in deze codeboom gaven een verdeling aan op hoofdlijnen, zoals de doelen, werkzaamheden en opbrengsten van combinatiefunctionarissen onderwijs. De onderliggende codes gaven vervolgens een concretere weergave van ieder thema.

De interviews met de beleidsmedewerkers hebben we ook opgenomen met een voice-recorder. Daarna hebben we deze uitgewerkt tot een gespreksverslag. We hebben deze interviews niet volledig gecodeerd, maar wel hoofdthema's vastgesteld in deze verslagen.

In de resultatenhoofdstukken illustreren we de bevindingen uit ons onderzoek. Soms ondersteunen we die met citaten uit de interviews. In sommige gevallen hebben we de citaten bewerkt om ze beter leesbaar te maken. De aanpassingen staan tussen [blokhalen]. Inhoudelijk hebben we geen wijzigingen aangebracht.

Doelen

In dit hoofdstuk beschrijven we de doelen waaraan combinatiefunctionarissen onderwijs werken.

3.1 Belangrijkste doelen

De regie over hoe combinatiefunctionarissen onderwijs precies worden ingezet, ligt bij de gemeente en werkgevers. Daardoor zijn er uiteenlopende (beleids)doelstellingen waar de functionarissen een bijdrage aan leveren. In de panelpeiling hebben we gevraagd naar de verschillende doelstellingen die combinatiefunctionarissen onderwijs hebben.

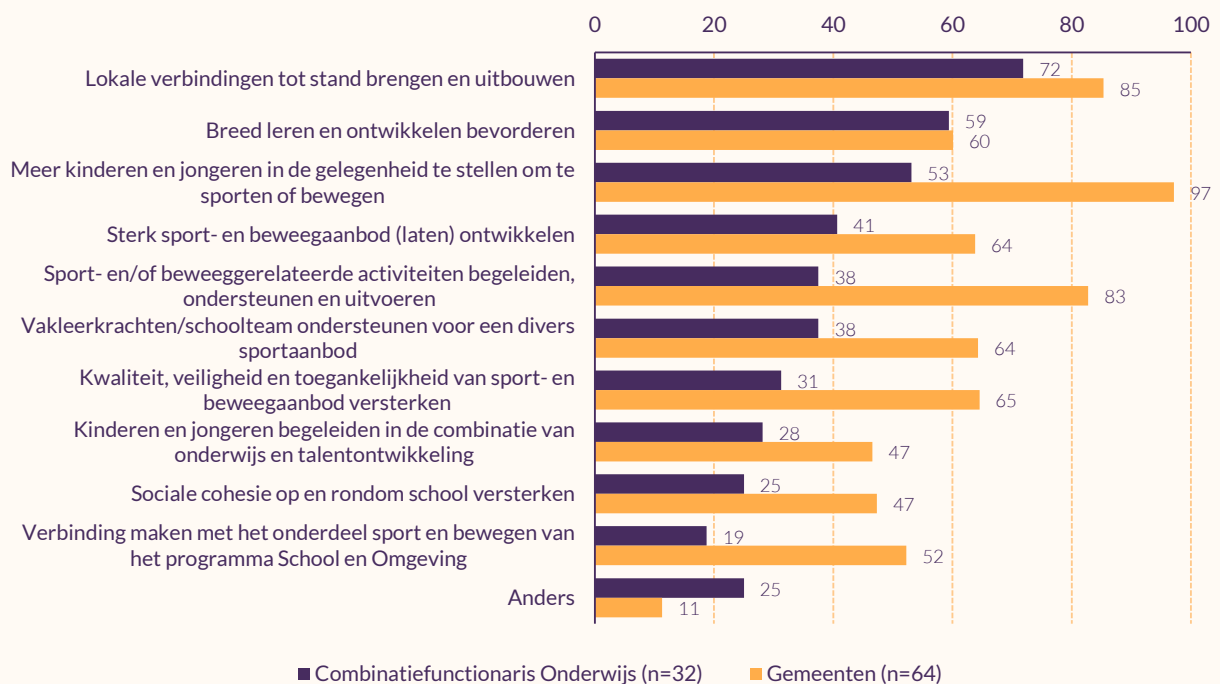
● Doelen volgens functionarissen zelf

Drie kwart van de combinatiefunctionarissen onderwijs (72%) werkt aan het tot stand brengen en uitbouwen van lokale verbindingen ([figuur 3.1](#)). Daarnaast werkt een meerderheid aan het bevorderen van breed leren en ontwikkelen (59%) en het in de gelegenheid stellen van jongeren en kinderen om te sporten en bewegen (53%).

Figuur 3.1

Doelen waar combinatiefunctionarissen onderwijs aan werken, volgens functionarissen zelf en beleidsmedewerkers

(in procenten)

Bron: Mulier Instituut, panelpeiling onder BRC-functionarissen, voorjaar 2025.

● Doelen volgens gemeenten

In [figuur 3.1](#) staan ook de doelen waaraan combinatiefunctionarissen onderwijs werken volgens gemeenten. Wat met name opvalt, is dat de percentages bij de gemeenten voor alle doelen hoger liggen dan bij de combinatiefunctionarissen onderwijs zelf. Dat er verschil bestaat is logisch, omdat er in veel gemeenten meerdere combinatiefunctionarissen onderwijs werkzaam zijn. Niet elke functionaris hoeft dus aan elk doel van de gemeente te werken.

We zien dat combinatiefunctionarissen onderwijs in vrijwel elke gemeente werken om meer kinderen en jongeren in de gelegenheid te stellen te sporten of bewegen (97%). Ook werken ze in veel gemeenten aan het tot stand brengen van lokale verbindingen (85%) en het begeleiden en ondersteunen van sport- en/of beweeggerelateerde activiteiten (83%).

● Vergelijking met andere functionarissen

Er zijn weinig grote verschillen zichtbaar tussen combinatiefunctionarissen onderwijs en andere BRC-functionarissen in de doelen waar zij aan werken (niet in figuur). De doelen waar de combinatiefunctionarissen aan werken, komen dus redelijk overeen met die van andere BRC-functionarissen die aan onderwijs-gerelateerde doelen werken. De meeste andere functionarissen die verbinding met het onderwijs maken, zijn buurtsportcoaches (55%).

Dit kan erop wijzen dat in de groep 'andere functionarissen' eigenlijk ook veel functionarissen zitten die volgens de profielomschrijving een combinatiefunctionaris onderwijs zijn. Wellicht is het onderscheid tussen de combinatiefunctionaris onderwijs en de andere BRC-functionarissen die verbinding maken met het onderwijs, niet zo duidelijk in de ogen van de functionarissen zelf.

Het onderscheid tussen combinatiefunctionarissen onderwijs en andere functionarissen die verbinding maken met het onderwijs, merken ook beleidsmedewerkers niet altijd. We spraken bijvoorbeeld een gemeente die geen specifieke combinatiefunctionaris onderwijs heeft, maar waar iedere BRC-functionaris ook een stukje onderwijs in de portefeuille heeft.

3.2 Sport-, beweeg- en cultuurdeelname stimuleren

De combinatiefunctionarissen onderwijs die wij spraken, werken allemaal op enige manier aan het stimuleren van sport-, beweeg- en cultuurdeelname van kinderen en jongeren. Dat komt overeen met de resultaten van de vragenlijsten. Daarin zien we dat ongeveer de helft (53%) van de combinatiefunctionarissen onderwijs werkt aan het doel om meer kinderen en jongeren in de gelegenheid te stellen om te sporten en bewegen. Zij doen dit in 97 procent van de gemeenten ([figuur 3.1](#)).

Systeem rondom bewegen beïnvloeden

Functionarissen willen laten zien dat sporten, bewegen en cultuur belangrijke onderdelen zijn van het leven. En ze willen kinderen de kans geven hieraan mee te doen. Daarom geven combinatiefunctionarissen onderwijs in de interviews aan dat

ze proberen het systeem (ouders, scholen, aanbieders van sport en cultuur) rondom de kinderen zo in te richten dat zij zoveel mogelijk aan sport, bewegen en cultuur kunnen doen. Zo zegt een functionaris:

'Ja, vooral op een jong niveau in aanraking laten komen met bewegen natuurlijk. Dat bewegen eigenlijk een belangrijk onderdeel is in het leven. En niet alleen bewegen, gewoon eigenlijk gezond leefgedrag natuurlijk. Dus niet alleen bij kinderen, maar ook vooral bij ouders. Ik denk dat dat een uitgelezen doelgroep is om te kunnen starten. En als je daar kan inzetten, dan hoop je uiteindelijk een leven lang bewegen te kunnen genereren. Dat is eigenlijk het doel natuurlijk.'

Plezier in sport, bewegen en cultuur stimuleren

De functionarissen die verbinding maken met sport, bewegen en/of cultuur, vinden het belangrijk om plezier in sport, bewegen en cultuur te stimuleren. Dat plezier zorgt er volgens de functionarissen hopelijk voor dat deze mensen ook op latere leeftijd nog blijven sporten en bewegen of aan culturele activiteiten blijven doen. Zo geeft een combinatiefunctionaris onderwijs aan:

'Ja, het doel dat ik zelf nastreef is dat mensen al op jonge leeftijd leren dat sporten en bewegen leuk is, waardoor ze hun leven lang met plezier blijven sporten en bewegen, op welk niveau dan ook.'

3.3 Cultuur en sport in onderwijsaanbod verbreden en versterken

Veel combinatiefunctionarissen onderwijs werken aan het verbreden van het aanbod aan cultuur, sport en bewegen. Daarmee bedoelen we dat ze zorgen voor activiteiten die niet in het bestaande curriculum van scholen zitten, zoals extra sportdagen of muzieklessen. Ook versterken ze het onderwijsaanbod, door bijvoorbeeld vakleerkrachten te ondersteunen.

Breed leren en ontwikkelen bevorderen

59 procent van de combinatiefunctionarissen onderwijs werkt aan het bevorderen van breed leren en ontwikkelen. Dit doen zij in 60 procent van de gemeenten ([figuur 3.1](#)). Vaak zoeken ze daarvoor ook de samenwerking met andere partijen binnen de gemeente, zoals welzijnspartijen, zorginstellingen of bibliotheken.

Bewegend leren

Voor een aantal combinatiefunctionarissen onderwijs die wij spraken, is bewegend leren introduceren op scholen een belangrijk doel. Daarbij gaat het om het integreren van beweegactiviteiten binnen inhoudelijke lesactiviteiten. De functionarissen ondersteunen bijvoorbeeld leerkrachten bij het verwerken van beweegactiviteiten in de rekenles. Dit gaat vaak in kleine stapjes, dus de

functionarissen proberen de scholen zo goed mogelijk te begeleiden bij het introduceren van deze activiteiten.

Talentontwikkeling

28 procent van de combinatiefunctionarissen onderwijs werkt aan de combinatie tussen onderwijs en talentontwikkeling. Dit doen zij in 47 procent van de gemeenten ([figuur 3.1](#)).

Met name functionarissen die verbinding maken met cultuur, vinden dit doel belangrijk. Zij zien cultuur als een belangrijke factor in de zelfontwikkeling van kinderen. Met name op plekken waar kunst- en cultuurdeelname niet vanzelfsprekend is, zetten deze functionarissen zich ervoor in dat iedereen hun talent kan ontwikkelen. Hierover zegt een functionaris:

'En zeker wat heel erg opvalt [...], met name bij de achterstandsscholen, is dat kinderen, ook leerkrachten, heel verrast zijn omdat sommige kinderen moeilijk meekomen en bijvoorbeeld een muziekles hebben en daar in één keer een hele andere kant [laten zien]. Een assertieve kant, een creatieve kant, een initiërende kant laten zien die verder niet zo aan bod komt.'

Vakleerkrachten bewegingsonderwijs ondersteunen

38 procent van de combinatiefunctionarissen onderwijs werkt aan het ondersteunen van vakleerkrachten en schoolteams voor een divers sportaanbod. Dit doen zij in 64 procent van de gemeenten ([figuur 3.1](#)). Door op scholen vakleerkrachten te ondersteunen, proberen de functionarissen het sportaanbod te versterken en te verbreden. Ook geven sommige combinatiefunctionarissen onderwijs zelf bewegingsonderwijs en helpen ze zo mee om kinderen kwalitatief hoogwaardig bewegingsonderwijs te geven.

3.4 Sport- en cultuuraanbieders en andere partijen verbinden met onderwijs

Veel combinatiefunctionarissen onderwijs werken aan het uitbouwen en versterken van lokale verbindingen (72%, in 85% van de gemeenten; [figuur 3.1](#)). Dat gaat dan vaak om verbindingen tussen onderwijs en andere partijen, zoals sport-, beweeg- en cultuuraanbieders. Bijvoorbeeld voor het toeleiden van kinderen naar passend sport- en cultuuraanbod. Door verenigingen bij de school te betrekken, kunnen kinderen vanuit de school de weg naar de vereniging makkelijker vinden.

Verschillende sectoren verbinden

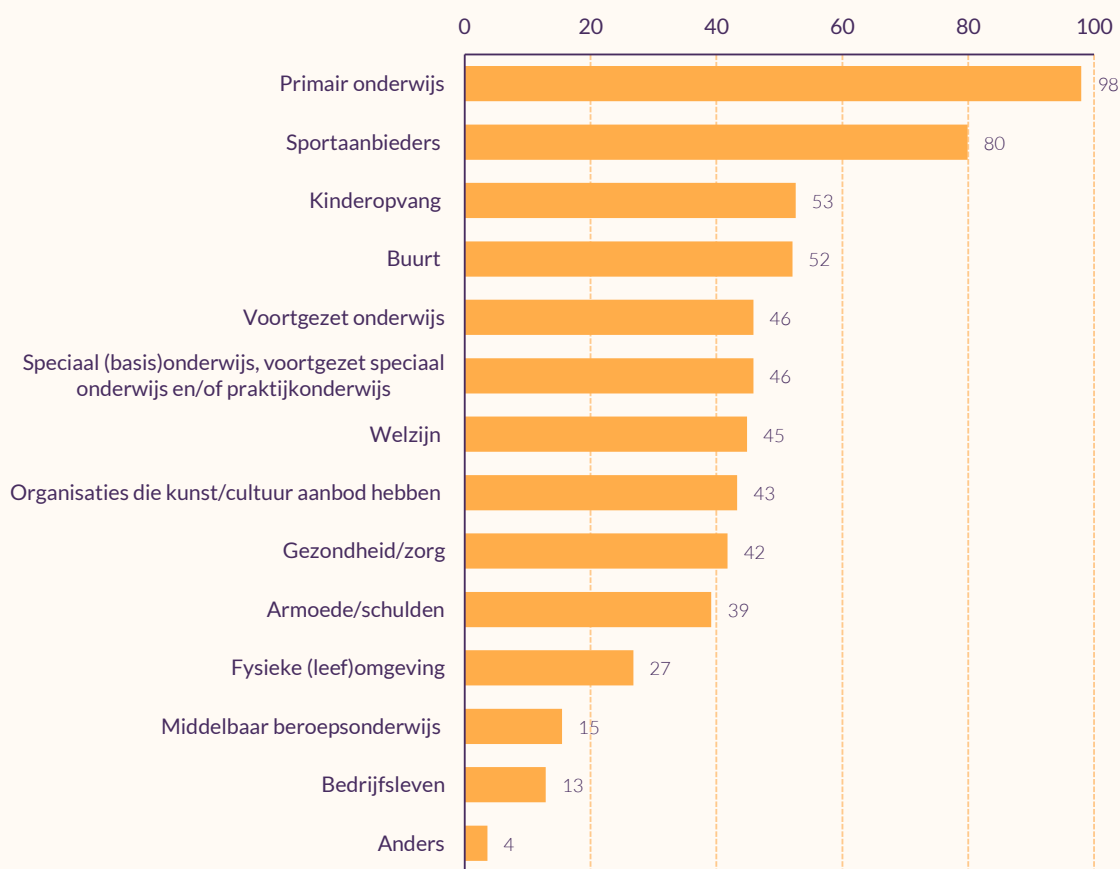
Voor de BRC-monitor 2024 (Gomez Berns et al., 2025) hebben we gevraagd met welke sectoren combinatiefunctionarissen onderwijs verbinding maken. In vrijwel alle gemeenten waar combinatiefunctionarissen onderwijs werken, maken zij verbinding met het primair onderwijs (98%). En in 46 procent met het voortgezet onderwijs ([figuur 3.2](#)). De functionarissen maken dus in veel meer gemeenten verbinding met het primair dan met het voortgezet onderwijs.

Verder blijkt dat combinatiefunctionarissen onderwijs in acht op de tien gemeenten waar zij werken (80%), verbinding maken met sportaanbieders. En in iets minder dan de helft (43%) met organisaties die kunst-/culturaanbod hebben. Ook maken de functionarissen in meer dan de helft van de gemeenten waar zij werken, verbinding met de kinderopvang (53%) en de buurt (52%).

Figuur 3.2

Percentage gemeenten waarin combinatiefunctionarissen onderwijs vanuit de BRC de sector sport en bewegen en kunst en cultuur verbinden met andere sectoren

(meerdere antwoorden mogelijk, in procenten, n= 194)

Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2024.

3.5 Doelgroepen

Voor de BRC-monitor 2024 (Gomez Berns et al., 2025) hebben we gevraagd op welke doelgroepen combinatiefunctionarissen onderwijs zich voornamelijk richten. Daarin maakten we onderscheid tussen specifieke doelgroepen en leeftijdsgroepen.

Specifieke doelgroepen

Uit de BRC monitor (Gomez Berns et al., 2025) blijkt dat meer dan de helft van de gemeenten combinatiefunctionarissen onderwijs inzet die de werkzaamheden

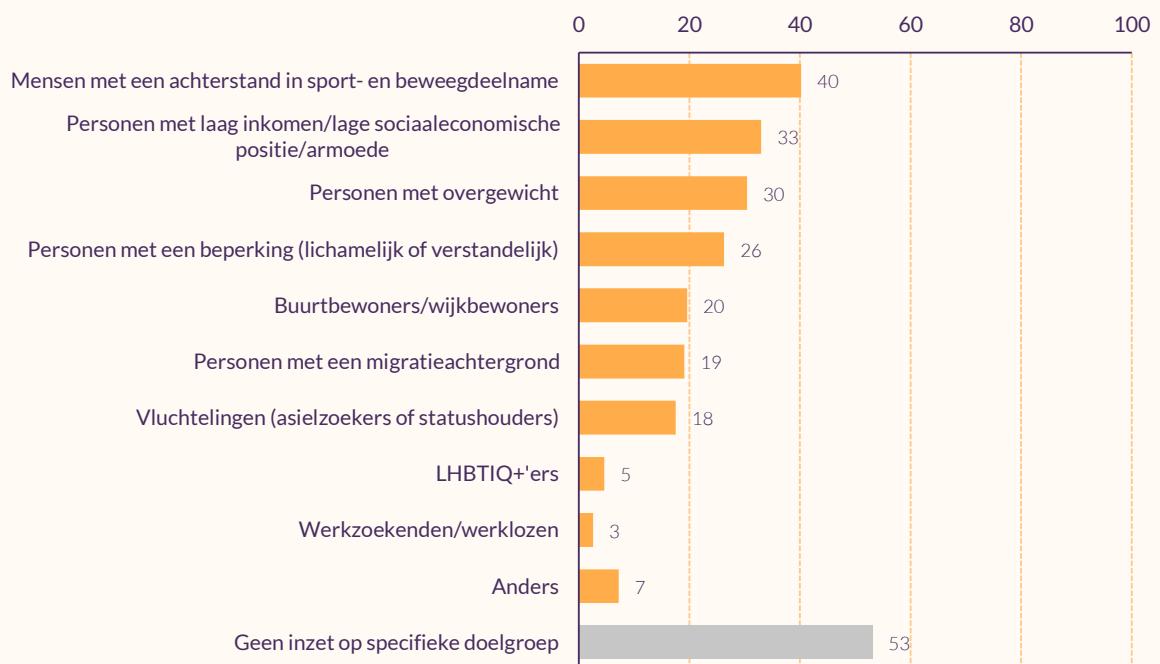
richten op 'iedereen' en zich daarbij niet richten op één specifieke doelgroep (53%; [figuur 3.3](#)). Een mogelijke verklaring hiervoor is dat de combinatiefunctionaris onderwijs zich voornamelijk richt op het onderwijs (zie [figuur 3.2](#)), waar minder vaak onderscheid wordt gemaakt tussen specifieke doelgroepen.

Vier op de tien gemeenten geven aan functionarissen te hebben die zich inzetten voor mensen met een achterstand in sport- en beweegdeelname (40%), en een derde (33%) voor mensen met een laag inkomen.

Figuur 3.3

Aandeel gemeenten dat combinatiefunctionarissen onderwijs inzet voor specifieke doelgroepen

(meerdere antwoorden mogelijk, in procenten, n=194)

Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2024.

In de interviews benoemt een aantal combinatiefunctionarissen onderwijs dat zij zich extra inzetten voor kinderen die financieel minder te besteden hebben. Sommige beleidsmedewerkers geven ook aan dat ze expliciete keuzes maken om de functionarissen in te zetten op gebieden waar mensen met een lagere sociaaleconomische positie wonen. Hier is de waarde van deze functionarissen extra groot, omdat deze kinderen normaal gesproken minder in aanraking komen met sport en cultuur.

Leeftijdsgroepen

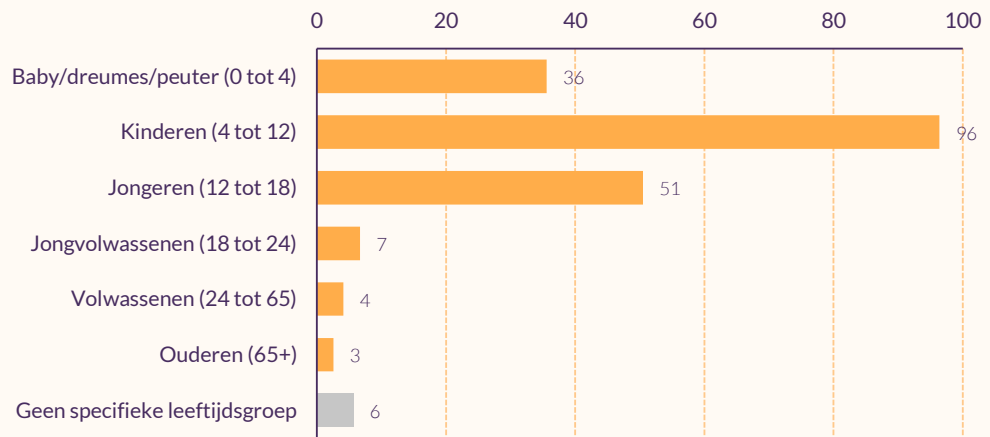
In vrijwel iedere gemeente zetten combinatiefunctionarissen onderwijs zich in voor de leeftijdsgroep van 4-12 jaar ([figuur 3.4](#)). Dat komt overeen met de bevinding dat de functionarissen in vrijwel alle gemeenten waar ze werken, verbinding maken met

het primair onderwijs. Ook de meeste cultuurcoaches die we interviewden, werken met deze leeftijdsgroep.

Figuur 3.4

Aandeel gemeenten dat combinatiefunctionarissen onderwijs inzet op leeftijdsgroepen

(meerdere antwoorden mogelijk, in procenten, n=194)

Bron: Mulier Instituut, Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2024.

Ook het percentage combinatiefunctionarissen dat zich inzet voor jongeren in de leeftijd van 12-18 jaar (51%; [figuur 3.4](#)) komt redelijk overeen met het percentage 'voortgezet onderwijs' uit [figuur 3.2](#) (46%). Daarnaast zetten combinatiefunctionarissen onderwijs (36%) zich in meer dan een derde van de gemeenten inzetten voor 0-4-jarigen.

Werkzaamheden

In dit hoofdstuk beschrijven we de dagelijkse werkzaamheden van de combinatiefunctionarissen onderwijs en laten we zien welke rollen ze daar voornamelijk in vervullen.

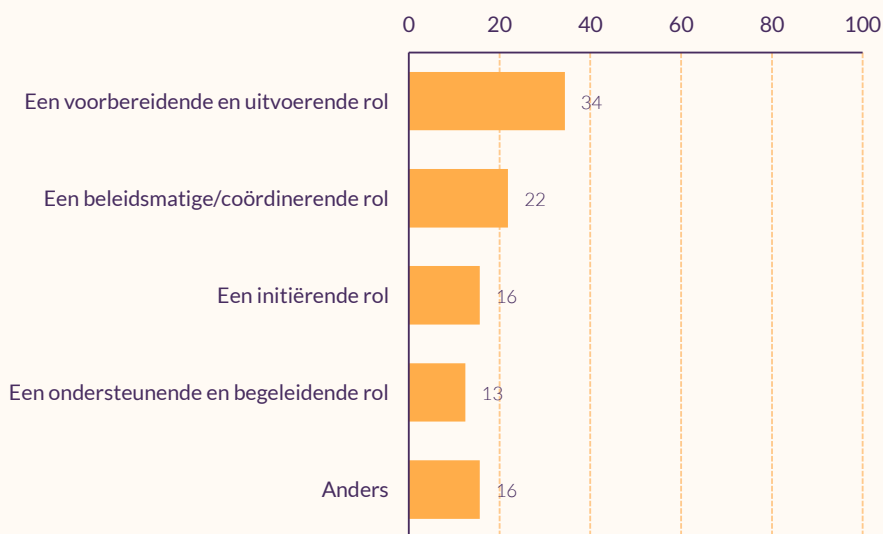
4.1 Rol combinatiefunctionaris onderwijs

In de panelpeiling hebben we gevraagd naar de verschillende rollen die combinatiefunctionarissen onderwijs aannemen in hun werk. Specifiek vroegen we ze welke rol het *best* past bij de rol die zij vervullen in hun werkzaamheden in het onderwijs (dus één optie kiezen, ook al hebben ze meerdere rollen). De meeste combinatiefunctionarissen onderwijs blijken een voorbereidende en uitvoerende rol aan te nemen (34%, **figuur 3.1**). 22 procent neemt een beleidsmatige/coördinerende rol aan.

Figuur 4.1

Verdeling van rollen in werkzaamheden combinatiefunctionarissen onderwijs

(in procenten, n=32)

Bron: Mulier Instituut, panelpeiling onder BRC-functionarissen, voorjaar 2025.

Met andere functionarissen bedoelen we BRC-functionarissen met een ander profiel dan combinatiefunctionaris onderwijs, maar die wel verbinding maken met het onderwijs.

De combinatiefunctionarissen onderwijs die aangeven een andere rol te hebben (16%, figuur 4.1), noemen vaak dat ze een combinatie van rollen vervullen en niet één belangrijkste rol kunnen kiezen. Uit onze interviews bleek ook dat de meeste functionarissen een combinatie van rollen hebben. Zo spraken we bijvoorbeeld veel

functionarissen die zowel zelf activiteiten organiseren als meer coördinerende werkzaamheden uitvoeren.

4.2 Voorbereidende en uitvoerende werkzaamheden

Sport-, beweeg- en cultuuractiviteiten organiseren onder en buiten schooltijd

Sommige combinatiefunctionarissen onderwijs organiseren zelf sportactiviteiten voor kinderen op en rondom scholen. Zo organiseren ze sporttoernooien, schoolsportdagen en sportclinics, of bieden ze ondersteuning bij deze activiteiten. Ook zijn ze een aanspreekpunt voor activiteiten die rondom de scholen georganiseerd worden, zo vertelt deze functionaris:

'Er zijn structurele activiteiten die ik voor scholen organiseer. Denk bijvoorbeeld aan schoolsportdagen, openingsevents van pleintjes, nieuwe schoolpleinen. Dus alles rondom scholen, of wat met scholen georganiseerd moet worden, dat gaat via mij.'

Deze werkzaamheden komen overeen met wat scholen in het primair onderwijs zien dat functionarissen doen. Ongeveer twee derde van de basisscholen (67%) geeft aan dat deze functionarissen buitenschools sportaanbod op school organiseren, zoals toernooien, lessen en clinics. Daarnaast begeleiden ze het buitenschoolse sportaanbod op een deel van de basisscholen (39%). Ook geeft 28 procent van de basisscholen aan dat de functionarissen onder schooltijd beweegactiviteiten geven buiten de reguliere gymles om.

De combinatiefunctionarissen onderwijs die verbinding maken met cultuur, organiseren ook vaak activiteiten. Zo organiseren ze bijvoorbeeld dansworkshops voor kinderen op scholen of organiseren ze uitjes naar theatervoorstellingen voor de kinderen. Deze kunnen zowel onder als buiten schooltijd plaatsvinden.

Uit een eerdere uitvraag onder sectieleiders en docenten lichamelijke opvoeding weten we dat BRC-functionarissen⁷ in het vo ook werken aan verschillende doelen door sportactiviteiten te organiseren. Op ongeveer de helft van de scholen waar BRC-functionarissen actief zijn, werken zij aan het organiseren van buitenschools sportaanbod op de schoollocatie. Ook werken ze op ongeveer een derde van de scholen aan het geven van andere beweegactiviteiten onder schooltijd (zoals pauzesport) (Vrieswijk & van Stam, 2022).

Bewegingsonderwijs verzorgen

Sommige combinatiefunctionarissen onderwijs werken (ook) als vakleerkracht bewegingsonderwijs. In de loop der jaren bleek de inzet van BRC-functionarissen als vakleerkracht bewegingsonderwijs steeds minder te passen bij de doelen van de opeenvolgende regelingen. Toch gaven in 2022 nog in 55 procent van de

⁷ In 2022 bestonden er nog geen verschillende functieprofielen van de BRC. Dit onderzoek maakt dan ook geen onderscheid tussen de combinatiefunctionaris onderwijs en de andere profielen van de BRC.

gemeenten BRC-functionarissen zelfstandig les op scholen als vakleerkracht bewegingsonderwijs (Heijnen et al., 2022).

In de huidige BRC (2023-2026) staat dat de vakleerkrachten bewegingsonderwijs niet vanuit de BRC gefinancierd mogen worden. Omdat dit van oudsher wel zo ingebed is in gemeenten, is besloten een afbouwperiode in te bouwen. Gemeenten en scholen hebben tot en met 31 december 2026 de tijd om de inzet van vakleerkrachten bewegingsonderwijs vanuit de BRC af te bouwen tot 0 fte.⁸

Uit de BRC-monitor blijkt dat er in 2024 in 115 gemeenten in totaal 356 fte aan BRC-functionarissen als vakleerkracht in het bewegingsonderwijs werkt (Gómez Berns et al., 2025). Dat is minder dan in 2023, toen er nog 461 fte als vakleerkracht werkte in 140 gemeenten (Gómez Berns et al., 2025).

De combinatiefunctionarissen onderwijs die als vakleerkracht bewegingsonderwijs werken, besteden naast gymles geven vaak specifiek vaak aandacht aan de motorische ontwikkeling van kinderen. En één functionaris die we spraken, begeleidt bijvoorbeeld ook stagiairs tijdens het geven van de gymles.

In de peiling onder basisscholen geeft een kwart van de schoolleiders (23%) aan dat combinatiefunctionarissen onderwijs/buurtsportcoaches zelfstandig onder schooltijd gymles verzorgen als vakleerkracht bewegingsonderwijs.

Werken aan beweegvaardigheden van kinderen

Combinatiefunctionarissen onderwijs zijn geregeld betrokken bij het monitoren en verbeteren van de beweegvaardigheden van kinderen. Ze organiseren zelf lessenseries over dit thema of komen bijvoorbeeld in de gymlessen langs om motorische scans af te nemen. Een functionaris vertelt:

'Kinderen die motorisch opvallen [in negatieve zin], daar doen we een [naam bewegingsprogramma] voor. Dus ze krijgen acht lessen van ons waarbij we ze proberen wat meer richting het gemiddelde, wat beweegmakkelijker, te maken.'

Deze functionaris geeft aan dat de vakleerkracht verantwoordelijk blijft voor het algemene onderwijs, maar dat deze functionaris dan kijkt wie er extra hulp en begeleiding nodig heeft. Met die kinderen gaat de functionaris dan verder aan de slag om te kijken wat dat kind nodig heeft.

4.3 Beleidsmatige en coördinerende werkzaamheden

⁸ Zie de rapporten 'vakleerkracht bewegingsonderwijs' (Kools & Van Stam, 2024) (Keijzer & Van Stam, 2025).

Ruim één op de vijf functionarissen (22%) geeft in de vragenlijst aan dat de beleidsmatige en/of coördinerende rol het best bij hun werk past (figuur 3.1). In de gesprekken hebben we het weinig over de beleidsmatige rol gehad, maar wel veel over de coördinerende rol.

Onder coördinerende werkzaamheden verstaan we werkzaamheden die gericht zijn op het bevorderen van structurele samenwerking tussen sectoren en het optimaliseren van de inzet van verschillende partijen. Hierin is de combinatiefunctionaris onderwijs vaak een aanjager en verbinder.

Sport- en cultuuraanbieders verbinden met onderwijs

Veel combinatiefunctionarissen onderwijs zijn de verbinder tussen sport- en cultuuraanbieders en scholen. Drie op de tien basisscholen (29%) geven in de peiling aan dat de functionarissen⁹ bij hen verbindingen tussen het onderwijs en (sport)organisaties tot stand brengen en uitbouwen.

Zo zorgen combinatiefunctionarissen dat activiteiten als sportdagen tot stand komen, zonder dat zij zelf altijd in de organisatie zitten. Ze coördineren bijvoorbeeld de samenwerking tussen scholen en aanbieders rondom een sportmiddag, maar laten dan de uitvoering aan anderen over, zoals de sportaanbieder. Zo vertelt een functionaris:

'Dus we zeggen tegen de verenigingen van: "wil je een open middag organiseren? Zo ja, wanneer? Hoe? Wat? Voor welke doelgroep? Waar maken we de poster?" Wij zorgen wel dat het uitgerold wordt naar de scholen toe, dat er een inschrijving is, dat je weet hoeveel kinderen er komen. En dat we zelf aanwezig zijn op die dag. Maar het is wel van de vereniging zelf.'

Functionarissen gaan vaak met scholen in gesprek om te horen wat hun behoeften zijn qua cultuur- en sportaanbod. De functionarissen proberen dan de verbinding te leggen met de relevante aanbieders die aan kunnen sluiten op de specifieke behoeften van de school. Dit doet de functionaris niet altijd zelf. Eén geïnterviewde functionaris zegt in goed contact te staan met verenigingsondersteuners in de gemeente. Activiteiten die zowel scholen als verenigingen aangaan, pakken de combinatiefunctionaris onderwijs en de verenigingsondersteuner samen op.

Verbinding met andere domeinen en partijen

Naast sport- en cultuuraanbieders leggen de combinatiefunctionarissen onderwijs verbinding met tal van organisaties uit verschillende domeinen (zie [figuur 3.2](#)). Zoals zorgprofessionals, welzijnsorganisaties, jongerenwerkorganisaties, provinciale instellingen, maatschappelijke organisaties en de GGD. Deze samenwerking vindt bijvoorbeeld plaats in het kader van een gezondheidsakkoord of het sportakkoord.

⁹ Combinatiefunctionarissen onderwijs/buurtsportcoaches.

We geven drie voorbeelden van werkzaamheden die de functionarissen hierbij hebben.

- **Samenwerking met jongerenwerk**

Veel combinatiefunctionarissen onderwijs die wij spraken, hebben contact met jongerenwerk. Bijvoorbeeld door contact te onderhouden met de welzijnsorganisaties waar jongerenwerkers in dienst zijn. Jongerenwerkers kunnen een doelgroepen bereiken die de functionarissen normaal gesproken zelf moeilijk bereiken, zoals jongeren die naar het voortgezet onderwijs gaan. Via jongerenwerk kunnen ze deze jongeren benaderen om naar hun activiteiten te komen. Maar andersom verwijzen ze ook jongeren door naar jongerenwerk als er bredere ondersteuning nodig is dan alleen op het gebied van sport, bewegen of cultuur.

- **Samenwerking met het zorgdomein**

Daarnaast benoemen combinatiefunctionarissen onderwijs dat ze de verbinding zoeken met professionals uit de zorg, zoals fysiotherapeuten en de GGD. Deze professionals hebben specifieke kennis die de functionarissen zelf vaak niet bezitten. Een functionaris noemt bijvoorbeeld dat die in samenwerking met de GGD een programma rondom buitenspelen heeft opgezet om ouders bewuster te maken van de voordelen van buitenspelen.

- **Samenwerking met de buurt**

Ook proberen de combinatiefunctionarissen onderwijs verbinding te zoeken tussen de stad of de wijk waar zij werken en de scholen. Zo benoemt een functionaris dat hij zijn best heeft gedaan om scholen aan te haken bij een lokaal festival, waardoor nu gekeken wordt of daar een activiteit georganiseerd kan worden voor de scholen.

4.4 Initiërende werkzaamheden

Een initiërende rol kan bijvoorbeeld bestaan uit zelf pilots opzetten of zelf nieuwe concepten ontwikkelen voor projecten die op of rondom scholen kunnen draaien. Hier hebben we in de interviews minder informatie over verzameld.

4.5 Ondersteunende en begeleidende werkzaamheden

13 procent van de combinatiefunctionarissen onderwijs geeft aan dat de ondersteunende en begeleidende rol het best bij hun werkzaamheden past ([figuur 4.1](#)).

Begeleiden naar aanbieders

Vanuit de verbinding met aanbieders proberen de combinatiefunctionarissen onderwijs kinderen toe te leiden naar passend aanbod. Zo vertelt een functionaris dat die de kinderen vanuit een leefstijlinterventie voor kinderen met overgewicht doorverwijst naar een sportaanbieder. Deze functionaris probeert het proces van lid worden bij een vereniging zo goed mogelijk te begeleiden en gaat daarom ook zelf mee naar de aanbieder:

'Maar je gaat ook mee naar de sportvereniging om te zorgen voor een warme overdracht als het bij regulier aanbod zit en je komt na drie weken nog eens terug en na vijf weken bel je nog eens. Dat is essentieel denk ik.'

We spraken ook een combinatiefunctionaris onderwijs die kinderen via een platform naar bestaand aanbod probeert te begeleiden. Op dit platform zijn alle sportieve en creatieve aanbieders uit de gemeente voor kinderen tot 12 jaar zichtbaar, zowel online als in een boekje. Verenigingen organiseren clinics, waarna een instuif volgt waarbij kinderen zich zelf in kunnen schrijven voor wat ze leuk vinden. De functionaris helpt daarbij om de link te leggen tussen het kind en de aanbieder.

Doorverwijzen via tussenpersoon

Soms staan de combinatiefunctionarissen onderwijs in contact met anderen om de begeleiding van kinderen naar bestaand aanbod vorm te geven. Bijvoorbeeld een verenigingsondersteuner, een beweegmakelaar die meer weet over het sportaanbod in een gemeente, of een interne cultuurcoördinator¹⁰ op een school. Een combinatiefunctionaris verwijst bijvoorbeeld kinderen vanuit een programma voor beter bewegen door naar de beweegmakelaar als dat kind baat heeft bij lidmaatschap bij een vereniging.

Docenten bewegingsonderwijs ondersteunen

16 procent van de schoolleiders van basisscholen geeft aan dat de combinatiefunctionarissen onderwijs/buurtsportcoaches (vak)leerkrachten advies geven over sport en bewegen. En 13 procent zegt dat de functionarissen (vak)leerkrachten assisteren bij sport en bewegen onder schooltijd.

¹⁰ De interne cultuurcoördinator coördineert het cultuuronderwijs op basisscholen, schrijft beleid en verzorgt de relaties met culturele partners in de regio.

Opbrengsten

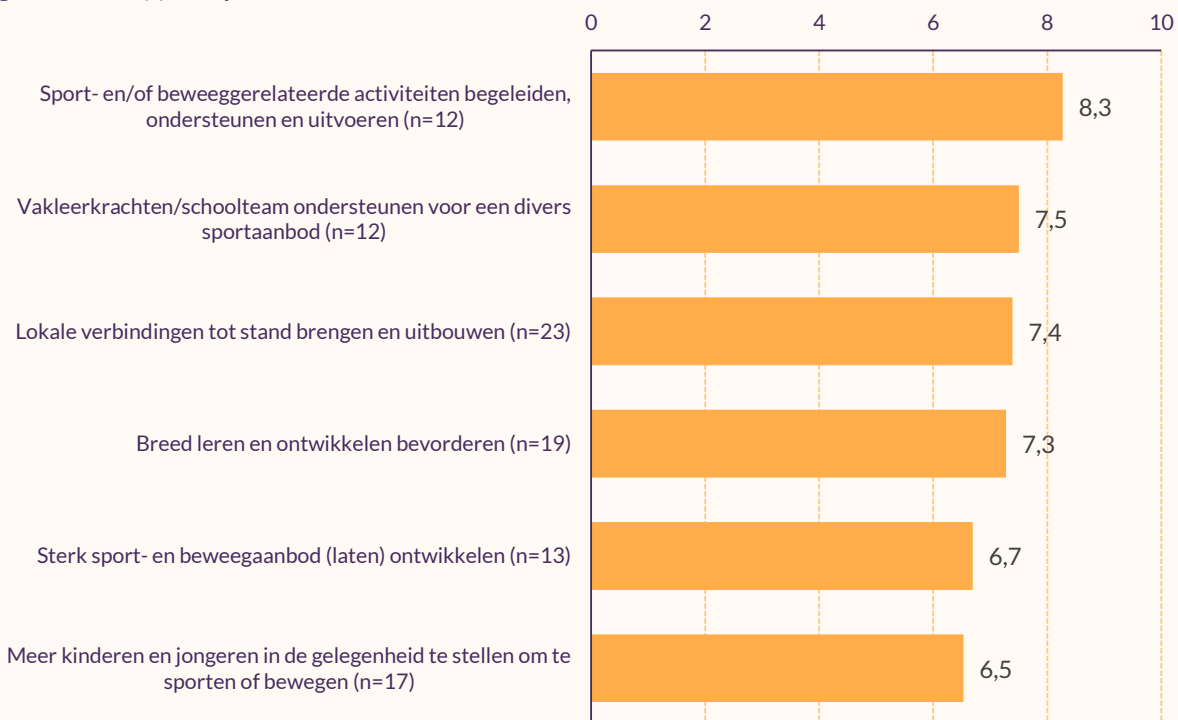
In dit hoofdstuk staan we stil bij de resultaten die combinatiefunctionarissen onderwijs hebben geboekt met hun werkzaamheden.

5.1 Opbrengsten op de doelen

In de panelpeilingen hebben we de combinatiefunctionarissen onderwijs gevraagd naar de resultaten die zij hebben geboekt op de doelen waar ze aan werken ([figuur 5.1](#)).

Figuur 5.1

Resultaten* geboekt op de doelen, volgens combinatiefunctionarissen onderwijs**
(gemiddeld rapportcijfer)

Bron: Mulier Instituut, panelpeiling onder BRC-functionarissen, voorjaar 2025.

* Het resultaat konden respondenten beoordelen op een 10-punts-Likertschaal: 1 = geen resultaat, 10 = doel behaald.

Alleen de functionarissen die eerder aangaven aan dit specifieke doel te werken, hebben hun resultaten beoordeeld met een cijfer. Daarom verschilt de respons per resultaat. De doelen waar minder dan twaalf functionarissen aan werkten, hebben we weggelaten, omdat individuele cijfers een onevenredig grote invloed op het gemiddelde zouden hebben.

Het gemiddelde van de cijfers is bij geen enkel doel lager dan een 6,0. De spreiding van de cijfers verschilt wel sterk per doel. Zo variëren de cijfers van het doel om meer kinderen en jongeren in de gelegenheid te stellen om te sporten of bewegen

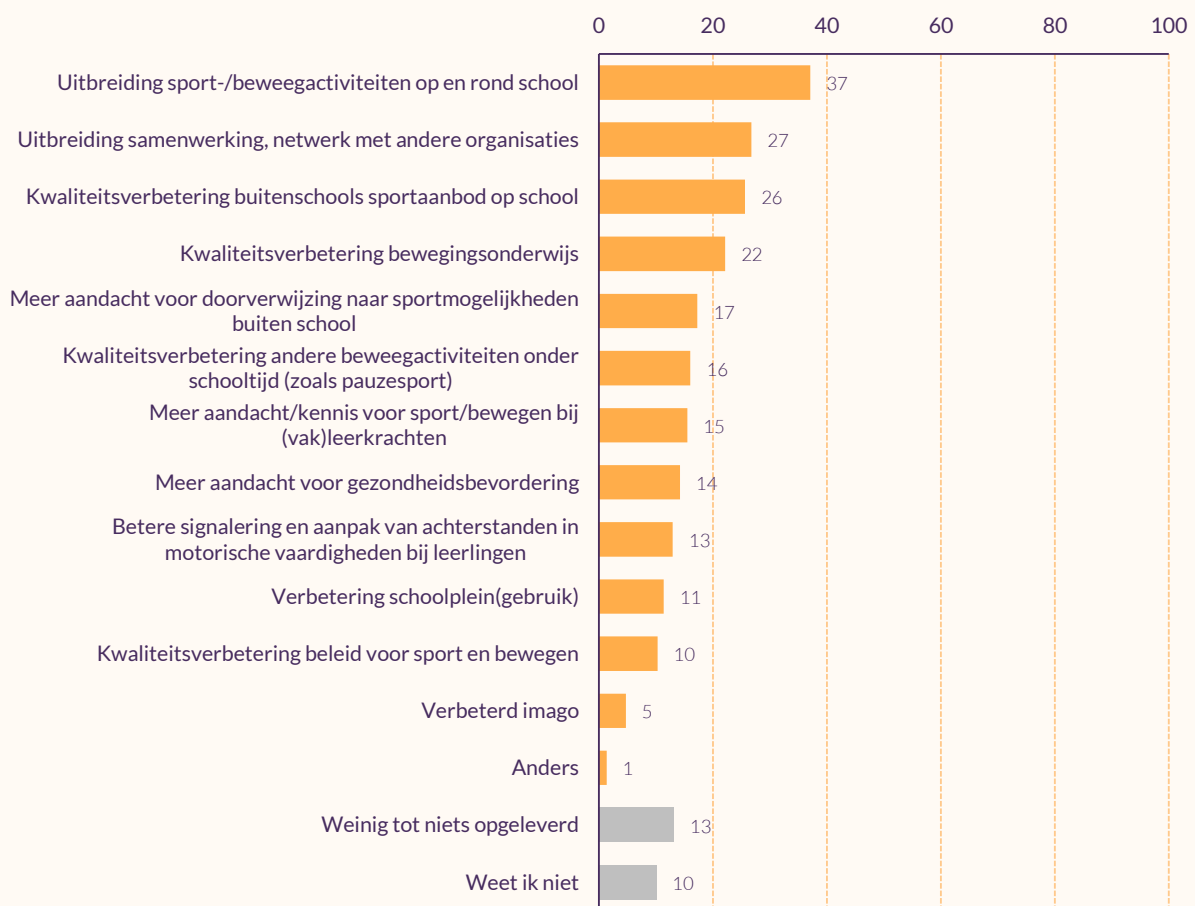
tussen de 1 en 10 (gemiddeld 6,5). Het doel sport- en/of beweeggerelateerde activiteiten begeleiden, ondersteunen en uitvoeren krijgt het hoogste gemiddelde cijfer (8,3).¹¹ Alle functionarissen geven het resultaat op dit doel een 7 of hoger.

We hebben basisschoolleiders ook gevraagd wat de functionarissen hebben bereikt. De resultaten van deze peiling staan in **figuur 5.2**. In 2022 hebben we onder het voorgezet onderwijs een vergelijkbare vragenlijst uitgezet. De belangrijkste opbrengsten van functionarissen waren daar de uitbreiding van samenwerking en netwerken met andere organisaties (45%) en de uitbreiding van beweeg- en sportactiviteiten op en rond school (36%; Vrieswijk & Van Stam, 2022).

Figuur 5.2

Opbrengsten van buurtsportcoaches/combinatiefunctionaris onderwijs volgens schoolleiders van het primair onderwijs

(in procenten, n=415)

Bron: Mulier Instituut, peiling in het primair onderwijs, voorjaar 2025.

¹¹ De vragenlijst bevatte geen cultuurgerelateerde antwoordopties, waardoor de peiling weinig inzicht geeft in cultuurgerelateerde doelen, werkzaamheden en opbrengsten van combinatiefunctionarissen onderwijs.

5.2 Sport-, beweeg- en cultuurdeelname stimuleren

In de vragenlijst zijn combinatiefunctionarissen onderwijs overwegend positief over hun bijdrage aan het ondersteunen, begeleiden en uitvoeren van sport- en/of beweeggerelateerde activiteiten (gemiddeld cijfer 8,3, zie [figuur 5.1](#)). Ook in de gesprekken geven ze aan dat een belangrijke opbrengst is dat er op scholen meer sport- en beweegaanbod is ontstaan. De functionarissen die zich meer richten op cultuur, geven aan dat er door hun werkzaamheden meer cultuuraanbod is ontstaan op de scholen.

Stimuleren, aanjagen en adviseren op scholen

De combinatiefunctionarissen onderwijs benadrukken de belangrijke rol die zij spelen in het opzetten van aanbod op scholen. Doordat zij scholen actief stimuleren, ontstaat er meer aanbod. Volgens hen hebben scholen hier zelf vaak minder tijd voor en ligt de focus niet altijd op het organiseren van dergelijke activiteiten. Daardoor komt het er in de praktijk vaak niet van en hebben scholen iemand nodig die dit oppakt, hen hierin adviseert of dit aanjaagt. Functionarissen kunnen scholen ontlasten door deze rol op zich te nemen:

‘Een school is erg afhankelijk van of er intern iemand de energie, de tijd en de moed heeft om een cultuurprogramma op te willen zetten. In die zin ontlasten wij de scholen door dat aan te jagen, te dragen, te stimuleren en te programmeren.’

Door de inzet van combinatiefunctionarissen onderwijs wordt de drempel om activiteiten te organiseren lager voor scholen en ontstaat er meer ruimte om sport-, beweeg- en cultuuraanbod aan te bieden.

Enkele combinatiefunctionarissen onderwijs die wij spraken, geven daarnaast aan dat een verbeterde zichtbaarheid en vindbaarheid van hun functie voor hen een belangrijke opbrengst van hun werkzaamheden is. Dit is volgens de functionarissen belangrijk om van hun werkzaamheden makkelijker te kunnen uitvoeren. Wanneer scholen de combinatiefunctionaris beter weten te vinden, resulteert dit volgens de functionarissen in meer georganiseerde activiteiten op scholen en meer beweging onder leerlingen:

‘Je merkt dat er veel meer activiteiten zijn binnen school, dat er snel vragen bij mij komen, dat mensen me weten te vinden, dat we een Cruyff Court hebben op het schoolplein, dat er echt heel veel bewogen wordt in de pauzes.’

Naast zichtbaarheid speelt ook de samenwerking en de relatie met scholen een belangrijke rol in het werk van de combinatiefunctionarissen. Goede verbindingen maken het makkelijker om aanbod daadwerkelijk van de grond te krijgen. Eén van de functionarissen is trots op de verbindingen met scholen in de gemeente:

'Ik ben heel trots op de warme verbindingen die ik heb met de scholen. Want ik geloof dat dat echt het werk heel erg veel makkelijker maakt [...] Scholen worden overspoeld door aanbod, door mailtjes. Maar als je eenmaal die band hebt en weet wat je aan elkaar hebt, wat jij komt brengen, wat de school wil. [...] Het is gewoon heel fijn dat je dan aan een half woord genoeg hebt.'

5.3 Sport- en cultuuraanbod in het onderwijs verbreden en versterken

Talent- en persoonlijke ontwikkeling stimuleren

Door de verbinding tussen onderwijs en cultuur wordt het cultuuraanbod op scholen breder. Kinderen maken zo op school kennis met verschillende culturele activiteiten, wat ze de kans biedt nieuwe vaardigheden en talenten te ontdekken en te ontwikkelen.

Een functionaris die zich meer richt op cultuur, noemt als belangrijke opbrengst dat leerlingen hierdoor persoonlijke vaardigheden ontwikkelen. Zoals meer zelfvertrouwen en het lef om zich actiever op te stellen, zowel binnen als buiten de klas. Zoals de functionaris zelf vertelt:

'Ik denk dat kinderen met talenten in aanraking komen waarvan ze nog niet wisten dat ze die hadden. En ik denk dat dat ook heel erg bijdraagt bij hun interne oriëntatie, persoonlijke ontwikkeling. Ook plekken in durven nemen, letterlijk. Een podiumpresentatie kan heel erg helpen om het spreken voor de klas te overwinnen, om maar wat te noemen.'

Vakleerkrachten bewegingsonderwijs

Zoals we al benoemden (paragraaf 3.1 en 4.2), werken sommige combinatiefunctionarissen onderwijs (ook) als vakleerkracht bewegingsonderwijs. Die taak moet worden afgebouwd vanuit de BRC. Maar de functionarissen die deze taak hebben, wijzen in de gesprekken ook op belangrijke opbrengsten van deze rol.

Zo noemen ze dat door de BRC op elke school in de gemeente een vakleerkracht gekomen is. Dat heeft volgens een van hen geleid tot beter bewegingsonderwijs in de gemeente. De combinatiefunctionaris heeft er in deze gemeente voor gezorgd dat op elke basisschool een vakleerkracht is aangesteld. De functionaris zelf vervult naast zijn taken als combinatiefunctionaris onderwijs ook de rol van vakleerkracht in de gemeente. De functionaris geeft aan:

'We hebben de laatste jaren veel op de kwantiteit en kwaliteit gewerkt. Dus eerst maar weer eens elke groep twee keer in de week gymnastiek. We zitten hier natuurlijk met buitenscholen waar je in een dorp niet eens een gymzaal hebt. Dus die moeten veel reizen en dan beperkt het zich vaak tot één keer in de week. Dus dat hebben we opgevoerd, vooral naar twee keer. En de kwaliteit door nu een vakleerkracht ook te leveren. Dus dat is echt wel in deze laatste twee jaren een zekere verbetering geweest.'

Daarnaast geeft deze functionaris aan dat inmiddels elke leeftijdsgroep op school structureel meer beweegt. Daarmee is niet alleen de kwaliteit van het bewegingsonderwijs verbeterd door de inzet van vakleerkrachten op elke school, maar wordt bewegen ook structureel meerdere keren per week geborgd binnen het onderwijs. De combinatiefunctionaris onderwijs heeft hierin een belangrijke rol gespeeld.

Ook een beleidsmedewerker sport die we spraken, benadrukt de toegenomen kwaliteit van het bewegingsonderwijs in de gemeente, mede door de inzet van vakleerkrachten op scholen. Deze beleidsmedewerker ziet dat als een belangrijke opbrengst van de inzet van de combinatiefunctionaris onderwijs.

Tegelijkertijd geeft de beleidsmedewerker aan dat er zorgen bestaan over de duurzaamheid van deze ontwikkeling. Zoals eerder benoemd (zie hoofdstuk 3) mag de inzet van vakleerkrachten vanaf 2027 niet langer worden gefinancierd vanuit de BRC. Hierdoor is het onzeker of de gemeente deze kwaliteitsverbetering op termijn kan behouden als deze functionarissen wegvallen. In hoofdstuk 6 gaan we hier verder op in.

5.4 Sport- en cultuuraanbieders en andere partijen verbinden met onderwijs

De combinatiefunctionarissen onderwijs geven zichzelf in de vragenlijst een ruime voldoende op lokale verbindingen tot stand brengen en uitbouwen (7,4; zie [figuur 5.1](#)). Ook in de gesprekken benadrukken ze de opbrengsten van hun rol als verbinder. Zonder de functionarissen worden minder verbindingen gelegd. Zo vertelt een van de functionarissen wat er zou ontbreken als de combinatiefunctionaris onderwijs zou wegvallen:

'Het gemis van verbindingen. Wij zorgen voor verbindingen, voor initiatieven, dingen samenwerken, met elkaar koppelen. Ik denk dat dat gemis er dan ook wel is. Dat iedereen toch meer op zijn eigen eilandje blijft.'

Door verbindingen te leggen en te initiëren zorgt de combinatiefunctionaris onderwijs voor nieuwe mogelijkheden. Hierdoor maken kinderen kennis met nieuwe vormen van sport en wordt het sportaanbod op scholen verbreed.

Dit geldt ook voor de functionarissen die de verbinding maken met cultuur. Zo geeft een van hen aan dat kinderen van de basisscholen voorstellingen in het theater bezoeken. Ook zijn er afspraken met musea of krijgen kinderen les over beeldend werk van een kunstenaar. Op die manier leggen de functionarissen verbindingen met de verschillende cultuuraanbieders in de gemeente. Hierdoor maken kinderen kennis met verschillend cultuuraanbod.

Meer doorstroom naar sportverenigingen

Meerdere combinatiefunctionarissen onderwijs die wij spraken, geven aan dat de verbinding tussen sportverenigingen en het onderwijs eraan bijdraagt dat meer kinderen lid worden van een sportvereniging.

De meeste functionarissen spreken niet in cijfers, maar illustreren de opbrengsten met succesverhalen. Zo vertelt een functionaris dat die een kind met overgewicht heeft geholpen. Deze leerling is in groepsverband met de functionaris aan de slag gegaan en voetbalt inmiddels bij de lokale vereniging.

Toch zijn er ook functionarissen die de opbrengsten wel degelijk in cijfers terugzien. Zo verwijst een van hen naar data uit de GGD-monitor¹², waarin wordt bijgehouden of er een verandering is in het aantal jongeren dat is aangesloten bij een sportaanbieder. De functionaris vertelt:

'We zitten nu ongeveer op 83 tot 84 procent van de jeugd tot 12 jaar die aangesloten zijn bij een aanbieder. Dus dat is heel erg hoog. De uitval was bij ons in de monitor bij 16-jarigen een stuk groter. Die zat onder de 55 procent en zit tegenwoordig weer op 62. [...] Dus de GGD-monitor is voor ons ook wel een mooie "eyeopener" om te kijken van wat gebeurt daar en aan welke knopjes moeten wij nog draaien om de doelen bij te stellen of om te kijken van de energie die we erin stoppen, levert dat iets ook op.'

Hieruit kunnen we niet concluderen dat deze toename een direct effect is van alleen het werk van de combinatiefunctionaris onderwijs. Wel zal de inzet van de functionaris, en de verbinding met verenigingen, bijdragen aan deze toename.

5.5 Opbrengsten meten

Combinatiefunctionarissen onderwijs monitoren hun werk op verschillende manieren. De functionarissen die wij spraken, doen dit vooral door het aantal deelnemers bij te houden of het aantal gegeven workshops te registreren. Daarnaast evalueren ze activiteiten met bijvoorbeeld de school.

Dit komt overeen met wat beleidsmedewerkers zeggen over de manieren waarop combinatiefunctionarissen onderwijs hun impact zichtbaar maken (zie [figuur 5.3](#)). Zij noemen dat functionarissen vaak het aantal georganiseerde activiteiten (72%) en

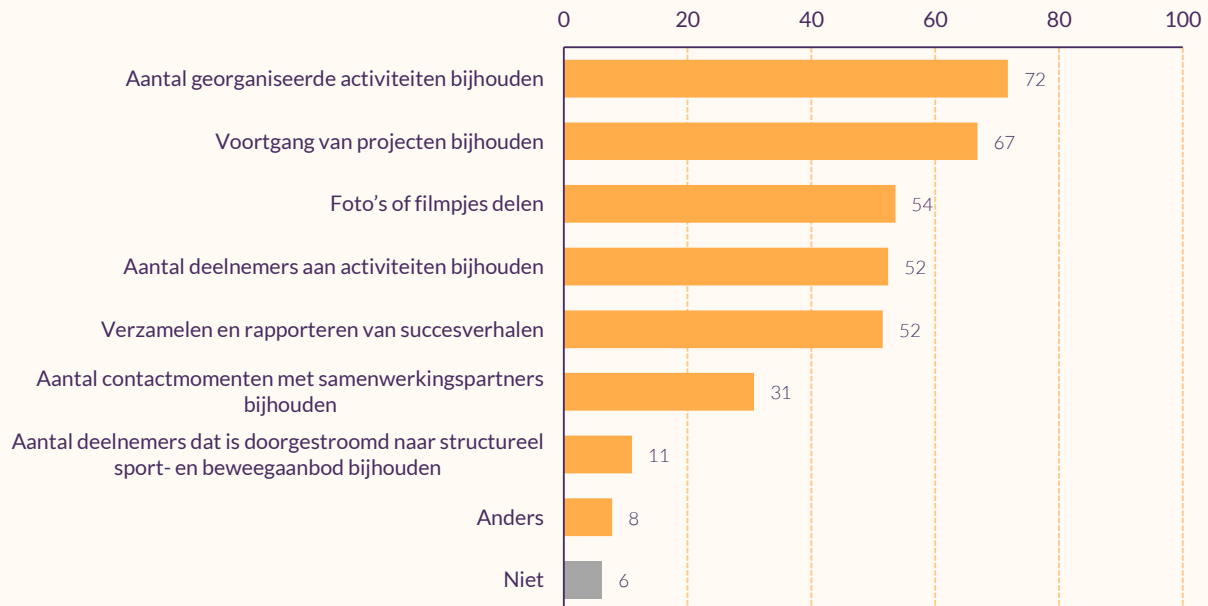
¹² De GGD-monitor is een onderzoek dat per regio de gezondheid, leefstijl en het welzijn van inwoners per gemeente in kaart brengt.

de voortgang van projecten (67%) bijhouden. Slechts 6 procent van de beleidsmedewerkers geeft aan dat de combinatiefunctionarissen onderwijs niets bijhouden.

Figuur 5.3

Manieren waarop combinatiefunctionarissen onderwijs hun impact zichtbaar maken, volgens gemeenten

(in procenten, n=64)

Bron: Mulier Instituut/Vereniging Sport en Gemeenten (VSG), VSG-gemeentepanel, maart/april 2025.

In de interviews vertellen de functionarissen ook hoe ze hun opbrengsten zichtbaar maken en wat ze meten. Een van de functionarissen vertelt ook dat die sinds een aantal jaar een registratiesysteem gebruikt voor monitoring en evaluatie:

'Wij hebben sinds anderhalf jaar een eigen registratiesysteem waarbij we dus aantallen bij kunnen houden van wat we doen. Denk bijvoorbeeld aan aantallen bij activiteiten. Bepaalde activiteiten hebben aanmeldingen nodig. Dus ook een heel aanmeldsysteem zit er achter. En wij kunnen hier data uithalen wat we dus aan de gemeente of opdrachtgevers kunnen laten zien.'

De functionarissen geven aan dat het in kaart brengen van de daadwerkelijke impact via cijfers lastig blijft. Deelnemersaantallen zeggen immers lang niet alles over de impact die deze activiteiten hebben gehad.

Eén combinatiefunctionaris onderwijs die zich vooral richt op cultuur, geeft aan dat het lastig blijft om de opbrengsten van cultuur in het onderwijs te meten. Het is moeilijk om voor een hele groep vast te stellen wanneer er daadwerkelijk impact is

geweest, omdat de vorm en betekenis van een culturele activiteit voor elk kind anders kan zijn:

'Ik denk dat je het ook niet zo goed kan meten. Dat vind ik het lastige van cultuur. Kijk, bij sport kan je zien of iemand verder springt. [...] Maar bij cultuur blijft dat toch moeilijker te meten. Sommige leerkrachten zijn al helemaal blij dat ze een heel stil kind midden door de zaal heen zien bewegen. Dat ze zoiets hebben van: "o, wat gebeurt hier?" Ja, dan vind ik dat al "catch of the day". Dan ben ik al voor de hele week blij als ik denk ook: o, een leerkracht heeft een leerling op een andere manier gezien. Hoe rijk is dat?'

De functionaris laat hiermee zien dat het vertellen van een succesverhaal ook belangrijk is om opbrengsten te laten zien. Ook de andere functionarissen die wij spraken, proberen de opbrengsten en impact van hun werk over te brengen door cijfers te ondersteunen met succesverhalen. Zo krijgen de gemeenten een beter beeld van de meerwaarde van hun werk dat verder reikt dan alleen de cijfers. Zo vertelt een van de functionarissen:

'We hebben elk jaar een monitor. En dat is wel echt een soort verantwoording naar de gemeente met wat we doen. En dat is uiteraard ook wel in vorm van cijfertjes, want dan worden ze natuurlijk ook wel erg enthousiast van in mijn gemeente. Maar we willen juist wat minder met die cijfers gooien en meer de verhalen achter de cijfers vertellen.'

Toekomst

In dit hoofdstuk kijken we naar de kansen en uitdagingen die voor combinatiefunctionarissen onderwijs in het verschiet liggen.

6.1 Uitdagingen

Afbouw vakleerkracht bewegingsonderwijs

Zoals eerder besproken, zijn er combinatiefunctionarissen onderwijs die (een deel van) hun taken vervullen als vakleerkracht in het bewegingsonderwijs. Dat ging om 356 fte op 31 december 2024 (Gomez Berns et al., 2025). Omdat de inzet van vakleerkrachten vanaf 2027 niet langer vanuit de BRC gefinancierd mag worden, levert dit zorgen op bij zowel functionarissen als gemeenten.

● Financiering wordt een puzzel

Met name de toekomstige financiering van het beroep combinatiefunctionaris onderwijs vormt voor veel gemeenten een complexe puzzel.

Combinatiefunctionarissen onderwijs maken zich zorgen over het voortbestaan van hun baan. Dat komt doordat gemeenten alleen in aanmerking komen voor financiering van het Rijk voor de BRC als zij cofinanciering kunnen regelen.

Afspraak is dat het Rijk 40 procent van de kosten betaalt en de gemeente voor de overige 60 procent zorgt. Dit kan een gemeente zelf betalen of in samenwerking met andere partijen, zoals het onderwijs of stichtingen. Voor de combinatiefunctionaris onderwijs betaalt het onderwijs vaak ook mee.

Bij een aantal combinatiefunctionarissen onderwijs die wij spraken, is het op dit moment zo geregeld dat het basisonderwijs volledig voor de cofinanciering van hun functie zorgt. Daarvoor geven zij gymlessen. Van het bedrag dat ze van het Rijk krijgen (40% van hun werkzaamheden dus), doen ze extra activiteiten op de scholen zoals clinics organiseren of kinderen begeleiden naar sportaanbod.

Hun zorg voor de toekomst is dat een aanzienlijk deel van hun werkzaamheden onder druk komt te staan als ze vanuit de BRC niet meer ingezet mogen worden als vakleerkracht. En dat dit zelfs het voortbestaan van hun functie in gevaar kan brengen.

Het bedrag dat de school betaalt, zal namelijk blijven gaan naar de uren voor een vakleerkracht bewegingsonderwijs. Maar dit geldt dan niet meer als cofinanciering van de BRC. Daarmee vervalt dan ook het aandeel van het Rijk, en dus de financiering van de extra activiteiten (naast de gymles) die ze doen op de scholen. Zo vertelt één van de functionarissen:

'Jullie [andere respondenten] zitten bij de grote steden. Dus daar kun je met behoorlijk wat financiële middelen schuiven, [...] Dat is bij ons bij de gemeente niet. Bij ons heb je dus ook gewoon 60% in diensten als vakleeraar, 40% als combinatie functionaris. Dat moet dus vanaf 1 januari 2027 eruit. [...] Dus de 60% moet zo meteen ergens vandaan komen. En daar zit onze grote uitdaging: waar gaat die vandaan komen? Vanuit de gemeente komt die sowieso niet. Zij hebben daar absoluut geen middelen voor, dus zij kunnen alleen de 40% vanuit het Rijk doorsturen. Dus daar zit onze grote uitdaging in: hoe kunnen we de partijen [...] waar wij veel mee samenwerken, hoe kun je die overtuigen dat zij dus onderwijsgeld stoppen in iets wat dus geen onderwijs is. [...] Daar zijn we nu al 2,5 jaar mee bezig om te kijken of we het voor elkaar kunnen krijgen, maar tot nu toe nog steeds niks.'

Deze functionaris geeft ook aan dat het in kleinere gemeenten lastiger is om te schuiven met financiële middelen dan in grotere gemeenten. Er is op dit moment nog geen duidelijke oplossing. In deze gemeente dreigt het werk voor alle extra taken die ze uitvoeren bij scholen, in meerdere kleinere dorpen volledig te verdwijnen. Wat overblijft is dan puur het werk als vakleerkracht bewegingsonderwijs, maar dat staat dan los van de BRC.

Deze ontwikkeling zien we ook terug in de BRC-monitor. Het aandeel gemeenten dat gebruik maakt van het onderwijs als cofinancier is afgenomen (van 54% in 2022 naar 34% in 2024) (Gomez Berns et al., 2025). Dit kan een verklaring zijn voor de afname in het aantal fte combinatiefunctionarissen onderwijs (van 705 fte in 2023 naar 605 fte in 2024; Gomez Berns et al., 2025).

● Cofinanciering vanuit scholen onder druk

Een andere zorg die combinatiefunctionarissen onderwijs en beleidsmedewerkers hebben, is of scholen nog wel willen investeren in een vakleerkracht bewegingsonderwijs als het 'voordeel' wegvalt van de extra activiteiten die de functionarissen dan kunnen doen.

Gemeenten kijken op dit moment of ze de cofinanciering voor de combinatiefunctionaris onderwijs op andere manieren kunnen bewerkstelligen. Een aantal gemeenten lost dit op door het onderwijs de vakleerkracht zelf te laten organiseren en financieren (Kools & Van Stam, 2024).. Of gemeenten zetten de combinatiefunctionaris onderwijs buiten onderwijstijd in, waardoor ze deze functionarissen wel via de BRC kunnen bekostigen (Kools & Van Stam, 2024; Keijzer & Van Stam, verschijnt begin november 2025).

Maar uit de gesprekken blijkt ook dat dit voor sommige gemeenten lastig is. Extra geld vanuit het onderwijs krijgen blijkt niet altijd even makkelijk. Doordat het werk van de combinatiefunctionaris onderwijs voornamelijk bestaat uit naschoolse of aanvullende onderwijstaken, wordt het volgens sommige functionarissen niet altijd als primaire onderwijstaak beschouwd. Daardoor stellen scholen er minder snel financiële ondersteuning voor beschikbaar.

Andere partijen in de gemeente betrekken als cofinancier is ook lastig. Volgens de geïnterviewden zijn die partijen terughoudend.

Onzekere toekomst

De zorgen over het wegvallen van de financiering voor vakleerkrachten in het bewegingsonderwijs gelden niet voor alle combinatiefunctionarissen onderwijs. Toch maken meerdere functionarissen die wij spraken zich zorgen over de toekomstige financiering en het voortbestaan van hun functie. Door de mogelijke bezuinigingen waar veel gemeenten in 2026 mee te maken krijgen, vrezen zij dat hun functie minder prioriteit krijgt binnen het gemeentelijk beleid.

Daarnaast beschouwen beleidsmedewerkers de BRC-gelden soms als onzeker, omdat de bestuurlijke afspraken rondom de regeling om de vier jaar worden herijkt. Omdat de inzet van BRC-functionarissen elke vier jaar dus kan wijzigen, is het lastig om plannen voor de lange termijn te maken.

Daarom geven de functionarissen aan dat het juist nu belangrijk is om de impact van hun werk zichtbaar te maken. Zo benadrukken ze het belang van hun functie. Maar dit blijft een lastige opgave, omdat zij vaak maar beperkt in staat zijn hun daadwerkelijke impact aan te tonen (zie paragraaf 4.1).

6.2 Kansen

Samenwerking met andere domeinen en organisaties

Een aantal functionarissen die we spraken, ziet een belangrijke kans in de samenwerking met andere partijen en domeinen. Met het oog op de aankomende bezuinigingen zien de functionarissen kansen om met meerdere partijen de handen ineen te slaan en zo de verbinding tussen onderwijs en beweeg- en cultuuraanbod te borgen.

Ook de verbinding tussen cultuur en sport noemen functionarissen tijdens de gesprekken. Zo stelt een functionaris met een focus op cultuur voor om meer de verbinding te zoeken tussen cultuur en sport:

‘Ik zie [...] dat er al meer samenwerking is met partijen als [sportbedrijf in gemeente], [...] Ook om bij mogelijk komende bezuinigingen meer naar elkaar te gaan kijken van waar kunnen we de handen ineenslaan.’

Daarbij vertelt de functionaris dat er wel initiatieven zijn geweest om meer samenwerking tussen sport en cultuur te creëren, bijvoorbeeld via gezamenlijke projecten of door activiteitenkalenders af te stemmen, maar dat sport en cultuur in de praktijk vaak afzonderlijk van elkaar opereren en verschillende accenten leggen. Tegelijkertijd kan streven naar zoveel mogelijk kruisverbanden tussen cultuur en sport volgens deze functionaris ook leiden tot een complex aanbod. Daardoor kunnen degenen voor wie het aanbod is, juist het overzicht verliezen.

In de gesprekken noemen de combinatiefunctionarissen onderwijs geen concrete voorbeelden van hoe deze samenwerking tussen sport en cultuur vorm kan krijgen. In ons verdiepende onderzoek naar het profiel van de cultuurcoach kwamen dergelijke voorbeelden wél naar voren. Lees hierover meer in het rapport over het profiel cultuurcoach (Bronkhorst et al., 2025).

Bekendheid en zichtbaarheid

Enkele functionarissen zien kansen op het gebied van de zichtbaarheid en bekendheid van hun functie. Zij benadrukken vooral het belang van hun rol beter onder de aandacht brengen bij mensen en organisaties in de gemeente, zodat scholen, ouders en leerlingen weten waarvoor ze bij hen terecht kunnen. Een van de functionarissen geeft aan dat dit via promotie kan. Hoe dit er precies uit moet zien, hebben we niet besproken.

Betere bekendheid met hun werkzaamheden draagt niet alleen bij aan een effectievere inzet van de functionaris, maar kan er ook toe leiden dat scholen gericht gebruikmaken van hun expertise. En het kan de samenwerking tussen partijen versnellen en versterken en er uiteindelijk voor zorgen dat leerlingen sneller en vaker in aanraking komen met sport- en cultuuraanbod. Een van de functionarissen vertelt:

‘En dat je toch, ja als er meer bekendheid over is, ook bij ouders, bij leerlingen, van wat voor mogelijkheden er allemaal zijn en dat je dan nog meer resultaat kunt boeken.’

Ook geeft een functionaris daarbij aan dat het zou helpen om de zichtbaarheid te vergroten onder een meer diverse groep dan nu gebeurt:

‘Wij zijn heel actief, we doen een hele hoop, maar nog niet iedereen weet ervan af. Dat komt ook door een stukje cultuur in [gemeente]. Een hele hoop mensen spreken de taal niet. Alles wat wij qua promotie doen is eigenlijk in het Nederlands. Dus daar zijn zeker nog kansen te halen. Om ook wat diverser te worden met voornamelijk zichtbaarheid en promotie. Het zijn nu vaak dezelfde mensen en kinderen die bij onze activiteiten meedoen. Maar we willen juist die groep die juist nog niet in beweging is.’

Ten slotte benoemen de functionarissen in algemene zin dat het belangrijk blijft dat het werk van de functionaris, en daarmee de meerwaarde hiervan, zichtbaar blijft. Dit kan bijdragen aan een breder draagvlak voor de functie. Op termijn kan dat ook van invloed zijn op blijvende bereidheid tot financiering van de functie.

Slotbeschouwing

In dit hoofdstuk bespreken we de belangrijkste conclusies van ons onderzoek naar de combinatiefunctionaris onderwijs. We verbinden de bevindingen over de doelen, werkzaamheden, opbrengsten en toekomst van de functie. Zo beschouwen we op de meerwaarde van de combinatiefunctionaris onderwijs en andere belangrijke aspecten van hun werk.

7.1 Meerwaarde combinatiefunctionaris onderwijs

Combinatiefunctionarissen onderwijs zetten zich met name in voor kinderen van 4-12 jaar door het primair onderwijs te verbinden met sport- en cultuuraanbieders. Daarnaast zetten ze zich in een meerderheid van de gemeenten in voor kinderen in de middelbareschoolleeftijd (12-18 jaar).

Op jonge leeftijd kennismaken met sport en cultuur

Veel combinatiefunctionarissen doen hun best om kinderen al op jonge leeftijd kennis te laten maken met sporten en bewegen. Ze dragen bij aan de beweegwijsheid van kinderen door het systeem rondom de kinderen zo in te richten dat er meer beweegmogelijkheden komen.

Combinatiefunctionarissen onderwijs zetten zich ook in om kinderen al op jonge leeftijd kennis te laten maken met cultuur. Zodat ze daar vervolgens de rest van hun leven profijt van hebben.

Sterker en breder sport- en cultuuraanbod op en rondom school

Combinatiefunctionarissen onderwijs zorgen voor meer en meer divers sport- en cultuuraanbod. Ze organiseren dit aanbod zowel op als rondom school. Daarnaast zorgen ze bijvoorbeeld voor inhoudelijke versterking van lessen lichamelijke opvoeding, vanuit hun functie als vakleerkracht in het bewegingsonderwijs.

Betere verbinding tussen onderwijs en sport- en cultuuraanbieders

Combinatiefunctionarissen onderwijs leggen vanuit hun verbindende functie nieuwe connecties tussen het onderwijs en aanbieders van sport en cultuur. Ze helpen bijvoorbeeld bij de organisatie van sportdagen of organiseren uitjes naar culturele instellingen. Doordat kinderen kennismaken met het aanbod van nieuwe aanbieders, verbetert ook de doorstroom naar deze aanbieders.

7.2 De combinatiefunctionaris onderwijs ten opzichte van andere BRC-profielen

Overlap tussen profielen

Met de nieuwe functiebeschrijvingen per BRC-profiel, die begin september 2024 beschikbaar zijn gekomen, is geprobeerd meer duidelijkheid te scheppen over de

verschillen tussen de profielen. Toch zien we in de praktijk nog steeds overlap, in ieder geval tussen de profielen die verbinding maken met het onderwijs.

Dit komt wellicht mede doordat de functieomschrijving voor de combinatiefunctionaris onderwijs is samengepakt met die van de beweegcoach en de buurtsportcoach. Dit maakt het lastig om de combinatiefunctionaris onderwijs te onderscheiden van deze profielen.

Verschillen in benaming en interpretatie

Dit zien we ook terug in de benamingen van de functie die worden gebruikt. Daarin is een grote verscheidenheid terug te vinden. De benamingen komen vaak overeen met andere BRC-profielen (bijvoorbeeld buurtsportcoach onderwijs, beweegcoach of cultuurcoach), terwijl de functionarissen hun taken wel vinden vallen onder het profiel combinatiefunctionaris onderwijs.

Deze conclusie wordt ondersteund door ander onderzoek van het Mulier Instituut naar de verschillende profielen van de BRC. Ook daarin wordt geconcludeerd dat combinatiefunctionarissen onderwijs vaak andere plaats daarvan gebruiken ze functietitels van de andere profielen (*buurtsportcoach* of *cultuurcoach*), specifieke benamingen zoals *medewerker danseducatie* of *sociaal werker gezonde leefstijl*, of juist bredere benamingen, zoals *combinatiefunctionaris* (zonder daarachter 'onderwijs') en *coördinator*." (Wessels & van Stam, verschijnt begin oktober 2025)

Veel functionarissen en beleidsmedewerkers van gemeenten lijken de functie combinatiefunctionaris onderwijs te interpreteren als 'BRC-functionaris die de verbinding maakt met het onderwijs'. Maar ook andere BRC-profielen kunnen werken in verbinding met het onderwijs. Bijvoorbeeld een buurtsportcoach die alle organisaties in een buurt samenbrengt, waaronder scholen.

Dat er een grijs gebied zit tussen de verschillende profielen die werken met onderwijs, blijkt ook uit de panelpeiling. Daarin zitten wat betreft doelen in het onderwijs geen grote verschillen tussen de combinatiefunctionarissen onderwijs en functionarissen met andere BRC-profielen die de verbinding maken met onderwijs.

Verdeelde werkzaamheden

Wat ook meespeelt, is dat enkele gemeenten geen specifieke combinatiefunctionaris onderwijs hebben, maar de werkzaamheden in het onderwijs verdelen over een groter aantal BRC-functionarissen die een combinatie van werkzaamheden vervullen. Daarmee is er dus in die gemeenten niemand die alléén combinatiefunctionaris onderwijs is. Dit kan ook invloed hebben op de benaming die de functionarissen in de praktijk hebben.

7.3 Afbouw van de vakleerkracht bewegingsonderwijs

Een deel van de combinatiefunctionarissen onderwijs vervult ook de rol van vakleerkracht binnen het bewegingsonderwijs. Ze doen dit relatief vaker dan andere functionarissen die verbinding maken met het onderwijs.

Omdat vanaf 2027 de vakleerkracht bewegingsonderwijs niet meer vergoed mag worden vanuit de BRC, leeft in het veld soms grote onzekerheid over de toekomst van deze functie. Een nieuwe vorm van financiering is soms lastig. Daardoor kan deze maatregel gevolgen hebben voor individuele banen (die kunnen verdwijnen of veranderen). Maar ook voor het aanbod van sport en bewegen voor kinderen op scholen.

In gemeenten waar dit nog niet gelukt is, wordt daarom actief gezocht naar mogelijke oplossingen. Sommige gemeenten hebben al alternatieve manieren van financiering gevonden waardoor zowel de gymlessen als de extra sport- en beweegactiviteiten op scholen door kunnen gaan (zie voor meer informatie hierover Kools & Van Stam, 2024; Keijzer & Van Stam, verschijnt begin november 2025). Maar het blijft de vraag of dit in elke gemeente lukt.

7.4 Sport en cultuur

Cultuur ontbreekt in profielbeschrijving

De meeste combinatiefunctionarissen onderwijs maken een verbinding met sport en bewegen (80%; Gómez Berns et al., 2025). Maar er zijn ook veel combinatiefunctionarissen onderwijs die de verbinding leggen met cultuur (43%; Gómez Berns et al., 2025).

In de profielomschrijving van de combinatiefunctionaris onderwijs ligt de nadruk vooral op sporten en bewegen, en minder op cultuur. Het zou goed zijn als in de profielomschrijving meer aandacht komt voor de verbinding die combinatiefunctionarissen onderwijs maken tussen cultuur en onderwijs.

Verbinding sport en cultuur

De functionarissen die wij spraken, richten zich óf op de verbinding tussen onderwijs en sport/bewegen, óf op de verbinding tussen onderwijs en cultuur. Dat wil overigens niet zeggen dat er geen combinatiefunctionarissen onderwijs zijn die zich op beide richten.

Wel blijkt uit ons onderzoek dat de samenwerking tussen sport en cultuur beter kan. Dit biedt kansen in het licht van de aanstaande bezuinigingen, waar in zowel de sport- als de cultuursector onzekerheid over bestaat. Wellicht kan een combinatiefunctionaris onderwijs die vanuit zowel sport en bewegen als cultuur verbinding maakt met het onderwijs, een waardevolle brug vormen tussen beide domeinen.

7.5 Inzet in het voortgezet onderwijs

In minder dan de helft van de gemeenten zet de combinatiefunctionaris onderwijs in op de verbinding met het voortgezet onderwijs. Voor de verbinding met het primair onderwijs zetten bijna alle functionarissen zich in. Ook in onze gesprekken met combinatiefunctionarissen onderwijs noemden ze vooral de verbinding met het primair onderwijs.

Mogelijk valt er voor combinatiefunctionarissen onderwijs nog winst te behalen door meer in te zetten op het voortgezet onderwijs. We weten namelijk dat de sport- en beweegdeelname onder jongeren in de middelbare schoolleeftijd lager ligt dan onder kinderen in de basisschoolleeftijd (RIVM, 2024).

Bronnen

Boeije, H. (2012). *Analyseren in kwalitatief onderzoek*. Boom Lemma.

Gómez Berns, A. Bronkhorst, P., Wessels, W., & Van Stam, W. (2025). *Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2024*. Mulier Instituut.

Heijnen, E., Van Stam, W., Gómez Berns, A., & Vrieswijk, S. (2022). *Monitor Brede Regeling Combinatiefuncties 2022*. Mulier Instituut.

Keijzer, M., & Van Stam, W. (verschijnt begin november 2025). *Afbouw vakleerkracht bewegingsonderwijs*. Mulier Instituut.

Kools, M., & Van Stam, W. (2024). *Vakleerkrachten bewegingsonderwijs: afbouw van de inzet vanuit de Brede Regeling Combinatiefuncties*. Mulier Instituut.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport., Vereniging Sport en Gemeenten en Vereniging van Nederlandse Gemeenten., NOC*NSF, & Platform Ondernemende Sportaanbieders. (2022). *Hoofdpijnen Sportakkoord II: Sport versterkt*.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport., Gemeenten en GGD'en, & Zorgverzekeraars (2023). *GALA: Gezond en Actief Leven Akkoord*.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2023a). *Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026*.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2023b). *Bestuurlijke afspraken Brede Regeling Combinatiefuncties 2023-2026*.

RIVM (2024). *Beweegrichtlijnen*. Sport en Bewegen in Cijfers. Geraadpleegd op 26 augustus 2025

Sportindebuurt (2024). *Profielen Brede Regeling Combinatiefuncties*.

Sportindebuurt (z.d.). *Context buurtsportcoach, beweegcoach, combinatiefunctionaris onderwijs*

Vrieswijk, S., & Van Stam, W. (2022). *De buurtsportcoach op het voortgezet onderwijs: volgens sectieleiders en docenten LO, buurtsportcoaches en werkgevers*. Mulier Instituut.

Wessels, W., & Van Stam, W. (verschijnt begin oktober 2025) *Profielen van de BRC*. Mulier Instituut.

Pelle Bronkhorst
p.bronkhorst@mulierinstituut.nl

Margot Keijzer
m.keijzer@mulierinstituut.nl

Nina Derix
n.derix@mulierinstituut.nl

Wikke van Stam
w.vanstam@mulierinstituut.nl

Angelina Gómez Berns
a.gomezberns@mulierinstituut.nl